

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TALİM VE TERBİYE KURULU
BAŞKANLIĞI

ARAŞTIRMA UYGULAMA İZİNLERİNİN ANALİZİ 2

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim Araştırmaları Daire Başkanlığı
Ekim, 2026

GENEL KOORDİNATÖR

Doç. Dr. Cem GENÇOĞLU

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı

KOORDİNATÖR

Ekrem CİNOĞLU

Daire Başkanı (Eğitim Araştırmaları Daire Başkanlığı)

YAZARLAR

Ferda KOÇAK, *Millî Eğitim Uzmanı*

Dr. Esra ÖZTÜRK ÇALIK, *Uzman Öğretmen*

Yıldız ERGÜNER, *Uzman Öğretmen*

DİL OKUMA

Ayça KÖKSAL

Kadriye ÖĞÜT

DİZGİ VE TASARIM

Buket AKYÜREK

ISBN: 978-625-8913-03-3

Bu yayının tüm hakları T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına aittir. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının izni olmaksızın yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik yollarla basımı, yayını, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

ÖN SÖZ

Bilimsel araştırmalar, eğitim politikalarının ve uygulamalarının geliştirilmesinde kanıta dayalı karar alma süreçlerini destekleyen önemli bilgi kaynaklarıdır. Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde yürütölen araştırma uygulama izinleri süreci; bilimsel çalışmaların eğitim ve öğretim faaliyetlerini aksatmadan, mevzuata ve etik ilkelere uygun biçimde gerçekleştirilmesini sağlarken eğitim araştırmalarına ilişkin kapsamlı bir veri birikimi de oluşturmaktadır. Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi aracılığıyla elde edilen bu verilerin sistematik bir biçimde incelenmesi, eğitim araştırmalarındaki eğilimlerin ve süreçte geliştirilmesi gereken alanların belirlenmesine imkân vermektedir.

İlki 2025 yılında yayımlanan analiz çalışmasının devamı niteliğinde hazırlanan bu raporda, 19 Ağustos 2025-31 Ağustos 2026 tarihleri arasında gerçekleştirilen 22.389 başvuru; başvuru özellikleri, örneklem ve çalışma grupları, uygulama yapılan kurum türleri, araştırma konuları ve ret gerekçeleri bakımından incelenmiştir. Ayrıca başvuru sayılarındaki dönemsel değişimin ortaya konulabilmesi amacıyla, önceki raporlama dönemine ait verilerle karşılaştırma yapılmıştır. Raporun, araştırma uygulama izni süreçlerinin geliştirilmesine, eğitim alanındaki araştırma eğilimlerinin izlenmesine ve bilimsel araştırmalar ile eğitim politikaları arasındaki ilişkinin güçlendirilmesine katkı sağlamasını temenni eder; hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ederim.

Doç. Dr. Cem GENÇOĞLU
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ iv

İÇİNDEKİLER v

TABLolar LİSTESİ vi

ŞEKİLLER LİSTESİ vii

1. GİRİŞ 1

- 1.1. Araştırma Uygulama İzinleri Sürecindeki Gelişmeler 2
- 1.2. Araştırma Uygulama İzinlerinin Hukuki Dayanağı 3
- 1.3. Araştırma Uygulama İzinleri Sürecinin İşleyişi 4
- 1.4. Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi 6

2. YÖNTEM 8

3. BULGULAR 10

- 3.1. Başvuruların Yapıldıkları Aylara Göre Dağılımı 10
- 3.2. Başvuru Şekline Göre Başvuruların Dağılımı 11
- 3.3. Başvuruların Niteliklerine Göre Dağılımı 12
- 3.4. Başvuruların Durumlarına Göre Dağılımı 15
- 3.5. Başvuruların Konu Alanına Göre Dağılımı 16
- 3.6. Başvuruların Araştırmanın Yürütüldüğü Örneklem/Çalışma Grubuna Göre Dağılımı 35
- 3.7. Başvuruların Kurum Türüne Göre Dağılımı 35
- 3.8. Başvuruların Ret Gerekçelerine Göre İncelenmesi 36

4. SONUÇ 39

5. YARARLANILAN KAYNAKLAR 43

6. EKLER 44

- Ek 1: Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sisteminde Yer Alan Konu ve Alt (İlişkili) Konu Alanları 44
- Ek 2: Araştırma Uygulama İzni Başvuru Değerlendirme Kriterleri 48

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Araştırma Uygulama İzinleri Sürecindeki Gelişmeler **2**

Tablo 2: Hukuki / İdari Düzenlemelerin Araştırma Uygulama İzinleri Sürecine Katkısı **4**

Tablo 3: Sistem Değişkenleri ve Açıklamaları **8**

Tablo 4: En Sık Karşılaşılan Ret Gerekçeleri **37**

ŞEKİLLER LİSTESİ

- Şekil 1: Araştırma Uygulama İzinleri Sürecinin Genel İşleyişi **5**
- Şekil 2: Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi Ana Ekranı **6**
- Şekil 3: Başvuruların Yapıldıkları Aylara Göre Dağılımı **10**
- Şekil 4: Aylık Başvuru Sayılarının Önceki Dönemle Karşılaştırılması **11**
- Şekil 5: Başvuru Şekline Göre Başvuruların Dağılımı **11**
- Şekil 6: Başvuruların Aylara ve Başvuru Şekillerine Göre Dağılımı **12**
- Şekil 7: Başvuruların Niteliklerine Göre Dağılımı **13**
- Şekil 8: TÜBİTAK Öğrenci Araştırma Projeleri ve Bilim Fuarlarının Türlerine Göre Dağılımı **13**
- Şekil 9: Başvuruların Niteliklerine Göre Aylık Dağılımı **14**
- Şekil 10: Başvuruların Durumlarına Göre Dağılımı **15**
- Şekil 11: Başvuru Niteliklerinin Başvuru Durumlarına Göre Dağılımı **15**
- Şekil 12: Başvuruların Konu Alanlarına Göre Dağılımı **16**
- Şekil 13: “Öğrenme-Öğretme Model/Yaklaşım/Stratejileri” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **17**
- Şekil 14: “Bilişsel ve Duyuşsal Özellikler” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **18**
- Şekil 15: “Teknoloji” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **19**
- Şekil 16: “Öğretim Yöntem/Teknikleri” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **20**
- Şekil 17: “Okuryazarlık Becerileri” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **21**
- Şekil 18: “Çocuk/Öğrenci Psikolojisi” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **22**
- Şekil 19: “Üst Düzey Düşünme Becerileri” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **23**
- Şekil 20: “Etik (Ahlak)” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **24**
- Şekil 21: “Sağlık” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **24**
- Şekil 22: “Özel Eğitim” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **25**
- Şekil 23: “Okul Öncesi Eğitim” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **26**
- Şekil 24: “Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **27**
- Şekil 25: “Bağımlılık” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **28**
- Şekil 26: “Aile” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **29**

- Şekil 27: “İletişim Becerileri” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **29**
- Şekil 28: “Ölçme ve Değerlendirme” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **30**
- Şekil 29: “Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **31**
- Şekil 30: “Öğretim Programı ve Ders Kitapları” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **31**
- Şekil 31: “Çocuk ve İnsan Hakları” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **32**
- Şekil 32: “Yaygın Eğitim” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **33**
- Şekil 33: “Mesleki ve Teknik Eğitim” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **33**
- Şekil 34: “Özel Öğretim” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **34**
- Şekil 35: “Değişim Programları” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı **34**
- Şekil 36: Başvuruların Örneklem/Çalışma Grubuna Göre Dağılımı **35**
- Şekil 37: Başvuruların Kurum Türüne Göre Dağılımı **36**

1. GİRİŞ

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında yürütülecek bilimsel araştırmaların; eğitim ve öğretim süreçlerini aksatmayacak şekilde, yürürlükteki mevzuata uygun, bilimsel etik ilkeler doğrultusunda hazırlanması, planlanması ve uygulanması amacıyla araştırma uygulama izinleri süreci yürütülmektedir. Araştırma uygulama izinleri süreci; Bakanlık bünyesinde öğretmen, öğrenci, yönetici ve diğer personelden veri toplanmasını içeren makale, tez, proje ve benzeri tüm bilimsel araştırmaların belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde başvuru ve değerlendirme işlemlerinin yürütüldüğü, tüm aşamaların kurumsal olarak koordine edildiği bütünlük bir mekanizmadır. Bu süreç, Anayasa'nın 42'nci maddesinde yer alan "Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür." hükmü doğrultusunda eğitim kurumlarında gerçekleştirilecek bilimsel araştırmaların planlı ve kontrollü biçimde yürütülmesini sağlamaktadır.

Araştırma uygulama izinleri süreci, 14.06.2024 tarihli ve 2024/41 sayılı Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesi ile yeniden yapılandırılmış; sürecin koordinasyonu Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına verilmiştir. Bu kapsamda Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi geliştirilerek başvuru ve değerlendirme işlemleri elektronik ortama taşınmış; görev, yetki ve sorumluluklar yeniden tanımlanmış; başvuru ve değerlendirme süreçlerinin standartlaştırılmasına yönelik önemli düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Sürecin kurumsal altyapısı, 26.06.2025 tarihinde yürürlüğe giren Araştırma Uygulama İzinleri Yönergesi, bu doğrultuda hazırlanan Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Kılavuzu ile Başvuru Değerlendirme Kriterleri doğrultusunda güçlendirilmiş; başvuru ve değerlendirme süreçlerine ilişkin usul ve esaslar ayrıntılı olarak belirlenmiştir.

Yeniden yapılandırma süreci yalnızca mevzuatın güncellenmesi ve dijital başvuru sisteminin oluşturulmasıyla sınırlı kalmamış, değerlendirme süreçlerinde uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmiş, sistemin geliştirilmesine yönelik sürekli iyileştirme çalışmaları yürütülmüş ve başvuru süreçlerinin izlenmesi ile değerlendirilmesine yönelik kurumsal mekanizmalar oluşturulmuştur. Böylece araştırma uygulama izinleri süreci; başvuruların alınması ve değerlendirilmesinin ötesinde, eğitim alanında yürütülen bilimsel araştırmaların izlenmesine, süreçlerin geliştirilmesine ve karar alma mekanizmalarının veri temelli desteklenmesine katkı sağlayan bütünlük bir yapıya kavuşmuştur.

Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi, başvurulara ilişkin tüm işlem adımlarının elektronik ortamda kayıt altına alınmasını ve süreçlerin bütüncül olarak izlenmesini sağlamaktadır. Sistemden elde edilen veriler, araştırma uygulama izin

süreçlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesinin yanı sıra eğitim alanında yürütülen bilimsel araştırmalara ilişkin eğilimlerin belirlenmesine ve Bakanlığın karar alma süreçlerinin veri temelli desteklenmesine katkı sağlamaktadır. Bu yönüyle sistem, yalnızca başvuruların yönetildiği bir platform olmanın ötesinde araştırma uygulama izin süreçlerine ilişkin kurumsal bir veri kaynağı niteliği taşımaktadır.

Bu rapor, Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi'nde kayıt altına alınan 19.08.2025-31.08.2026 tarihleri arasındaki başvuruların analiz edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporda başvurular; başvuru dönemi, başvuru şekli, başvuru niteliği, başvuru durumu, örneklem ve çalışma grubu, uygulama yapılan kurum türü, konu alanı, alt konu alanı bakımından değerlendirilmiştir. Ayrıca önceki rapordan farklı olarak aylık başvuru sayıları açısından dönemsel karşılaştırmalara yer verilmiş ve elde edilen bulgular yalnızca başvuru istatistikleri olarak sunulmamış, araştırma uygulama izin süreçlerinin geliştirilmesi ile eğitim alanında yürütülen bilimsel araştırmalara ilişkin eğilimlerin ortaya konulması amacıyla değerlendirilmiştir.

1.1. Araştırma Uygulama İzinleri Sürecindeki Gelişmeler

Araştırma uygulama izinleri süreci, 2024 yılından itibaren mevzuat altyapısı, dijital başvuru sistemi, değerlendirme mekanizması ve kurumsal rehber dokümanlar açısından önemli ölçüde geliştirilmiştir. Bu süreçte yalnızca başvuru ve değerlendirme işlemleri elektronik ortama taşınmamış; aynı zamanda uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik rehber dokümanlar hazırlanmış, sistem sürekli geliştirilmiş ve başvuru verilerinin analiz edilmesine yönelik kurumsal bir yapı oluşturulmuştur.

Araştırma uygulama izinleri sürecinde gerçekleştirilen başlıca gelişmeler aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1

Araştırma Uygulama İzinleri Sürecindeki Gelişmeler

Tarih	Süreçteki Gelişmeler
14.06.2024	2024/41 sayılı Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesi yayımlandı.
16.07.2024	Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi kullanıma açıldı.
16.07.2024	"Başvuru Değerlendirme Kriterleri" oluşturuldu ve uygulamaya alındı.
24.07.2024	Bakanlık merkez birimleri ve il millî eğitim müdürlüklerinden yetkili personele Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında sistem eğitimi verildi.
14-17.10.2024	Bakanlık merkez birimleri ve il millî eğitim müdürlüklerinden yetkili personelin katılımıyla Mersin'de Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Kursu düzenlendi.

Tarih	Süreçteki Gelişmeler
29.05.2025	Bakanlık merkez birimleri sistem yetkilileri ile Başkanlığımızda toplantı gerçekleştirildi.
26.06.2025	Araştırma Uygulama İzinleri Yönergesi yürürlüğe girdi.
16.07.2025	Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Kılavuzu yayımlandı. "Başvuru Değerlendirme Kriterleri" Yönerge ve Kılavuz'a göre güncellendi.
17.07.2025	Araştırma Uygulama İzinleri internet sayfasındaki içerikler Yönerge ve Kılavuz doğrultusunda güncellendi.
29.07.2025	Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı internet sayfasındaki "Sıkça Sorulan Sorular" bölümü Yönerge ve Kılavuz doğrultusunda güncellendi.
07.08.2025	Mevzuat ve sistem bilgilendirmesi yapmak amacıyla araştırmacılar için "Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru Sistemi", sistem yetkilileri için "Araştırma Uygulama İzinleri Değerlendirme Sistemi" adlı belgeler yayımlandı.
02.09.2025	İl millî eğitim müdürlükleri araştırma geliştirme birimlerindeki bölümdeki yetkili personel ile Strateji Geliştirme Başkanlığı koordinasyonunda çevrim içi toplantı yapıldı.
05.09.2025	Araştırma Uygulama İzinlerinin Analizi 1 adlı rapor yayımlandı.
17.10.2025	Okul/Kurum Yöneticileri İçin Bilgilendirme Kitapçığı hazırlanarak resmî yazı ile il millî eğitim müdürlüklerine gönderildi.
23.10.2025	İl millî eğitim müdürlüklerinin araştırma geliştirme birimlerindeki yetkili personeline, Strateji Geliştirme Başkanlığı koordinasyonunda Gaziantep'te eğitim verildi.
06.01.2026	Bakanlık merkez birimleri sistem yetkilileri ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında toplantı gerçekleştirildi.
09-11.02.2026	İl millî eğitim müdürlüklerinden yetkili personelin katılımıyla Mersin'de Araştırma Uygulama İzinleri ve Bilimsel Toplantılara Katılım Kursu düzenlendi.
2026/Ekim	Araştırma Uygulama İzinlerinin Analizi 2 adlı rapor yayımlandı.

Tablo 1 incelendiğinde, araştırma uygulama izinleri sürecinin yalnızca mevzuat düzenlemeleriyle sınırlı kalmadığı; dijital sistem altyapısı, rehber dokümanlar, eğitim faaliyetleri ve periyodik analiz çalışmalarıyla sürekli geliştirilen bütünlük bir yapıya dönüştüğü görülmektedir.

1.2. Araştırma Uygulama İzinlerinin Hukuki Dayanağı

Araştırma uygulama izinleri süreci; Anayasa, kanunlar, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile ikincil mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Sürecin temel amacı Millî Eğitim Bakanlığına bağlı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında gerçekleştirilecek bilimsel araştırma uygulamalarının eğitim ve öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde, belirli usul ve esaslar doğrultusunda hazırlanması, planlanması, uygulanması ve izlenmesini sağlamaktır. Bu kapsamda araştırma uygulama izinlerine ilişkin temel hukuki dayanaklar Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2

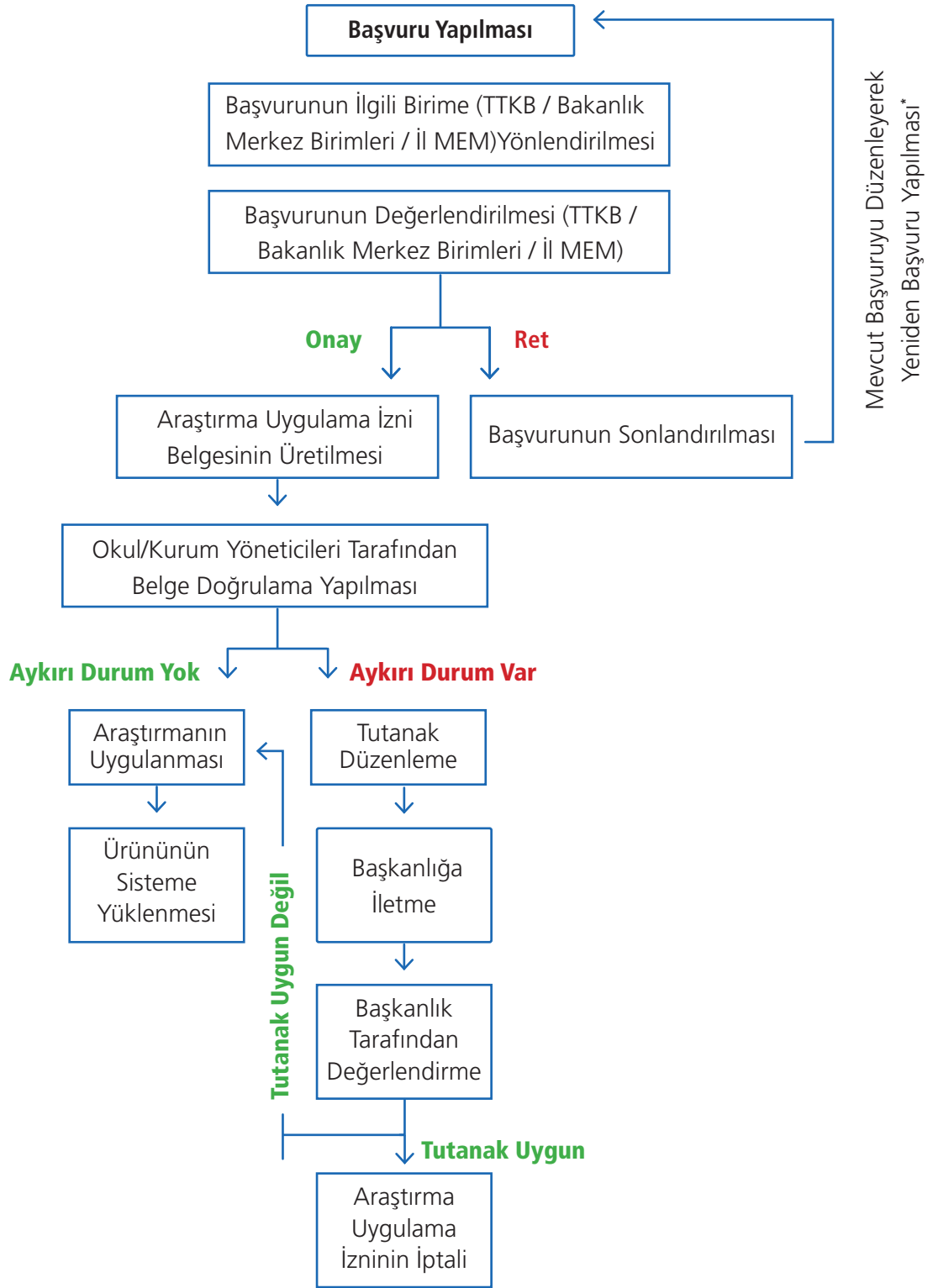
Hukuki / İdari Düzenlemelerin Araştırma Uygulama İzinleri Sürecine Katkıları

Düzenleme	Sürece Katkısı
Anayasa (m.42)	Eğitim ve öğretimin Devletin gözetim ve denetimi altında yürütülmesini ve eğitim kurumlarında yalnızca eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme faaliyetlerinin yürütülmesini hüküm altına almaktadır.
1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu (m.56)	Eğitim ve öğretim hizmetlerinin Devlet adına yürütülmesi, gözetimi ve denetiminden Millî Eğitim Bakanlığının sorumlu olduğunu düzenlemektedir.
1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (m.319, 326 ve 508)	Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının görevlerini, Bakanlık birimlerinin araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ilişkin sorumluluklarını ve Bakanlığın görev alanına ilişkin idari düzenleme yapma yetkisini düzenlemektedir.
Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yönetmeliği (m.5 ve 14)	Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının mevzuat hazırlama görevini ve Eğitim Araştırmaları Daire Başkanlığının araştırma uygulama izinlerine ilişkin koordinasyon görevini düzenlemektedir.
Araştırma Uygulama İzinleri Yönergesi	Başvuru, değerlendirme, uygulama ve araştırma sonrası aşamalara ilişkin usul ve esasları belirlemektedir.
Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Kılavuzu	Yönerge hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları açıklamakta ve Yönerge’de yer almayan hususlar ile istisnai durumlara ilişkin bilgiler sunmaktadır.
Başvuru Değerlendirme Kriterleri	Başvuruların tüm değerlendirme birimlerince aynı ölçütler doğrultusunda değerlendirilmesini sağlayarak uygulama birliğini desteklemektedir.

Tablo 2 incelendiğinde, araştırma uygulama izinleri sürecinin anayasal hükümlerden başlayarak “Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Yönetmelik, Yönerge, Kılavuz ve Değerlendirme Kriterlerinden” oluşan normlar hiyerarşisine uygun inşa edildiği görülmektedir. Bu hukuki/ıdari yapı, araştırma uygulama izinlerine ilişkin görev, yetki ve sorumlulukları farklı düzeylerde tanımlamakta; başvuru, değerlendirme, uygulama ve araştırma sonrası süreçlerin hukuki güvenlik, şeffaflık ve uygulama birliği ilkeleri doğrultusunda yürütülmesine temel oluşturmaktadır.

1.3. Araştırma Uygulama İzinleri Sürecinin İşleyişi

Araştırma uygulama izinleri süreci; başvurunun araştırmacı tarafından sisteme yapılmasıyla başlamakta, başvurunun örneklem/çalışma grubuna göre ilgili birime yönlendirilmesi, değerlendirilmesi, uygulama sürecinin yürütülmesi ve araştırma sonrası ürün yükleme aşamasıyla sonlanmaktadır. Süreç boyunca tüm işlem adımları Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi üzerinden gerçekleştirilmekte ve kayıt altına alınmaktadır. Araştırma uygulama izinleri sürecine ilişkin genel işleyiş Şekil 1’de gösterilmektedir.

Şekil 1 | Araştırma Uygulama İzinleri Sürecinin Genel İşleyişi

*Mevcut başvuru bilgileri düzenlenerek yeni bir başvuru oluşturulmak istenmesi hâlinde, "Mevcut Başvurumu Düzenleyerek Yeniden Başvuru Yap" sekmesi kullanılır.

Araştırma Uygulama İzinleri İş Akış Şeması'na erişmek için karekodu okutunuz.

1.4. Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi

Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi, araştırma uygulama izinlerine ilişkin başvuru ve değerlendirme işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesi; uygulama ve araştırma sonrası aşamalara ilişkin işlemlerin ise kayıt altına alınarak izlenmesi amacıyla geliştirilmiştir. Sistem aracılığıyla araştırmacılar başvurularını elektronik ortamda gerçekleştirmekte; Bakanlık merkez birimleri, il millî eğitim müdürlükleri ve Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından değerlendirme işlemleri yürütülmektedir. Böylece başvuru sürecine ilişkin tüm işlem adımları elektronik ortamda kayıt altına alınmakta ve süreç bütüncül olarak izlenebilmektedir.

Şekil 2 | Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi Ana Ekranı

Şekil 2’de görüldüğü üzere sistem dört temel bölümden oluşmaktadır.

- **Başvuru:** Araştırmacıların e-Devlet kimlik doğrulaması ile sisteme giriş yaparak araştırma uygulama izni başvurularını elektronik ortamda gerçekleştirmesini sağlayan bölümdür.
- **Değerlendirme:** Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Bakanlık merkez birimleri ve il millî eğitim müdürlükleri tarafından MEBBİS doğrulaması ile başvuruların değerlendirme işlemlerinin yürütüldüğü bölümdür.
- **Belge Doğrula:** Araştırma uygulama izni belgeleri ile onaylanan veri toplama araçlarının doğrulanmasını sağlayan bölümdür. Böylece uygulama öncesinde izin belgelerinin ve veri toplama araçlarının sistem üzerinden kontrol edilmesi mümkün olmaktadır.

- **Görüş ve Öneri Bildir:** Kullanıcıların sistemin işleyişine ilişkin görüş, öneri ve karşılaştıkları sorunları Başkanlığa iletebildikleri bölümdür. İletilen bildirimler yetkili personel tarafından değerlendirilmekte, uygun bulunan öneriler sistem geliştirme çalışmalarına ve yeni sürümlere yansıtılmaktadır.

Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi'nde, başvuruların reddedilmesi durumunda araştırmacılara "Mevcut Başvurumu Düzenleyerek Yeni Başvuru Oluştur" seçeneği sunulmaktadır. Bu uygulamada yeni bir başvuru numarası oluşturulmamakta; mevcut başvuru numarası korunarak sonuna sırasıyla 01, 02, 03 vb. numaralar eklenmektedir. İlk başvurular 01 sıra numarasıyla kayıt altına alınmakta, yeniden oluşturulan başvurular ise aynı başvuru numarası üzerinden 02, 03 şeklinde devam etmektedir. Örneğin MEB.TT.2026.000000.01 numaralı başvuru, aynı araştırmaya ilişkin ilk başvuruyu göstermektedir. İlk başvurunun reddedilmesinin ardından yeniden başvuru yapılması hâlinde başvuru numarasının sonu .02 olarak güncellenmektedir. Buna göre MEB.TT.2026.000000.02 numaralı başvuru, ilgili araştırma için ikinci kez başvuru yapıldığını ve .01 numaralı ilk başvurunun reddedildiğini ifade etmektedir. Aynı başvuru numarası altında birden fazla başvuru bulunması durumunda, en son oluşturulan başvuru sistemde "aktif başvuru" olarak tanımlanmaktadır.

Bu mekanizma sayesinde araştırmacının önceki başvurusunda yer alan bilgi ve belgeler sistem tarafından otomatik olarak yeni başvuruya aktarılmakta, araştırmacı yalnızca eksik veya değiştirilmesi gereken alanları güncelleyerek yeniden başvurusunu tamamlayabilmektedir. Aynı zamanda değerlendirmeyi yapan yetkili birimler, önceki başvuruya ilişkin ret gerekçeleri ile yeniden başvuruda yapılan değişiklikleri birlikte değerlendirebilmekte, böylece başvuru sürecinin bütünlüğü korunmakta, başvuru geçmiş izlenebilmekte ve tekrar eden veri girişleri önlenmektedir.

Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi sayesinde sistem yalnızca başvuru ve değerlendirme işlemlerinin yürütüldüğü bir platform olmanın ötesinde; belge doğrulama, kullanıcı geri bildirimlerinin alınması ve sürekli iyileştirme çalışmalarının yürütülmesini destekleyen bütünleşik bir dijital yönetim sistemi niteliği kazanmıştır. Bu durum, hem süreçlerin izlenebilirliğini ve uygulama birliğini güçlendirmekte hem de sistemde oluşan verilerin analiz edilmesine ve araştırma uygulama izin süreçlerinin veri temelli olarak değerlendirilmesine imkân sağlamaktadır.

2. YÖNTEM

“Araştırma Uygulama İzinlerinin Analizi 2” raporunda kullanılan veriler, Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi’nde kayıt altına alınan başvuru bilgilerinden elde edilmiştir. Analizlerde kullanılan veriler, araştırmacılar tarafından sisteme girilen bilgiler esas alınarak oluşturulmuştur. Analizlerde kişisel veriler kullanılmamış; değerlendirmeler kişisel veri içermeyen toplulaştırılmış veriler ve istatistikler üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Bu raporda 19.08.2025-31.08.2026 tarihleri arasında Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi üzerinden yapılan başvurular incelenmiştir. Başvuru dönemi, başvuru şekli, başvuru niteliği, başvuru durumu, örneklem ve çalışma grubu, uygulama yapılan kurum türü, konu alanı ve alt konu alanına ilişkin analizlerde sistemde aktif durumda bulunan başvurular esas alınmıştır. Böylece aynı araştırmaya ilişkin yeniden oluşturulan başvuruların mükerrer olarak analize dâhil edilmesi önlenmiş ve her araştırma en güncel başvuru bilgileri üzerinden değerlendirilmiştir.

Analiz kapsamında 22.389 aktif başvuru bulunmaktadır. Aktif başvuruların 16.334’ü (%73,0) aynı araştırmaya ilişkin birinci başvuru (.01), 4.348’i (%19,4) ikinci başvuru (.02), 1.270’i (%5,7) ise üçüncü başvurudur (.03). Aktif başvuruların 437’si (%2,0) aynı araştırmaya ilişkin dördüncü veya daha sonraki başvurulardan oluşmaktadır. Buna göre aktif başvuruların 6.055’i (%27,0), ilk başvurunun ardından yeniden oluşturulan başvurulardır. Analizler, her araştırmaya ilişkin aktif başvurular üzerinden yürütüldüğünden veri setinde mükerrer başvuru bulunmamaktadır.

Araştırma uygulama izni başvurularının reddedilme gerekçelerine ilişkin analizlerde ise değerlendirme sürecinde oluşan ret gerekçelerinin tamamının incelenebilmesi amacıyla aynı başvuruya ait 01, 02, 03 şeklinde numaralandırılan başvuru kayıtlarının tamamı analize dâhil edilmiştir. Analiz kapsamının farklılaştığı diğer durumlarda kullanılan ölçütler ilgili bölümlerde ayrıca açıklanmıştır. Tablo 3’te analiz kapsamında ele alınan sistem değişkenleri ve açıklamalarına yer verilmiştir.

Tablo 3

Sistem Değişkenleri ve Açıklamaları

Değişken	Açıklama
Başvuru Şekli	Başvuru sahibinin sistemde yer aldığı araştırmacı kategorisi. Başvuru şekilleri; zorunlu eğitime devam eden öğrenciler, akademisyenler ve öğrenciler, bağımsız araştırmacılar, kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve millî eğitim müdürlüklerine bağlı birim temsilcileri, millî eğitim uzman yardımcılarını olarak sınıflandırılmaktadır.
Başvuru Niteliği	Araştırmaya ilişkin tanımlanan bilimsel araştırma türü (lisans bitirme, tez, makale, bildiri, araştırma/proje, öğrenci projeleri).

Değişken	Açıklama
Başvuru Durumu	Başvurunun değerlendirme sürecindeki mevcut durumu (yeni kayıt, onay, ret, onay süreci, okul adları belirleme).
Örneklem/ Çalışma Grubu	Araştırmada veri toplanan grup (öğrenci, öğretmen, yönetici, veli, merkez/taşra teşkilatı personeli).
Uygulama Yapılan Kurum Türü	Araştırmanın uygulandığı kurum türü (okul/kurum, ilçe millî eğitim müdürlüğü, il millî eğitim müdürlüğü, MEB merkez teşkilatı, MEB yurt dışı teşkilatı).
Konu Alanı/ Alt Konu Alanı	Araştırmaya ilişkin sistemde seçilen konu ve alt konu alanı.
Ret Gerekçeleri	"Başvuru Değerlendirme Kriterleri" doğrultusunda oluşturulan ve başvurunun reddedilmesine esas teşkil eden gerekçeler.

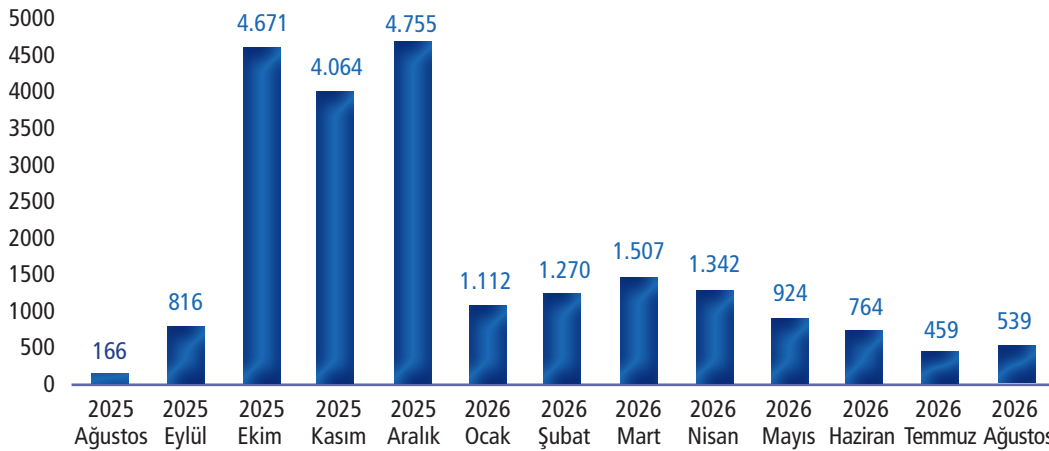
Verilerin analizinde betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Başvurular; frekans (f), yüzde (%) ve gerekli görülen değişkenler bakımından dönemsel karşılaştırmalar yoluyla değerlendirilmiştir. Verilerin analizi ve görselleştirilmesinde Excel programı ile R yazılım ortamından yararlanılmış; elde edilen bulgular şekiller aracılığıyla sunulmuştur.

3. BULGULAR

Bu bölümde Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi'nden elde edilen verilerin belirlenen değişkenler bakımından analiz edilmesiyle ulaşılan bulgular sunulmuştur. İlk olarak başvuruların raporlama dönemindeki aylık dağılımı incelenmiş ve aylık başvuru sayıları önceki dönemin aynı aylarıyla karşılaştırılarak başvuruların zaman içerisindeki değişimi değerlendirilmiştir. Ardından başvurular; başvuru şekli, niteliği ve durumu bakımından ele alınmış, ilgili değişkenlerin birlikte dağılımlarını incelemek amacıyla çapraz analizlere yer verilmiştir. Devamında araştırmaların kapsadığı konu ve alt konu alanları incelenerek araştırmaların kapsamı ve yöneldiği alanlar değerlendirilmiştir. Örneklem/çalışma grupları ve uygulama yapılan kurum türlerine ilişkin bulguların ardından, başvuruların reddedilmesine esas teşkil eden gerekçeler analiz edilmiştir. Böylece başvuruların yalnızca tanımlayıcı istatistiklerinin ortaya konulması değil, dönemsel değişimlerin, araştırma eğilimlerinin ve başvuru sürecine ilişkin örüntülerin birlikte değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

3.1. Başvuruların Yapıldıkları Aylara Göre Dağılımı

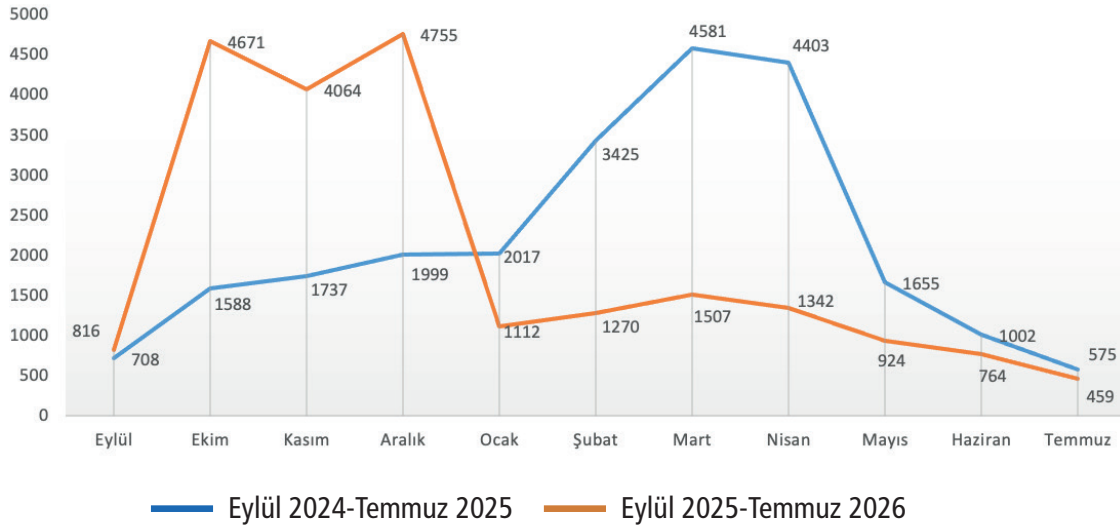
Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi'ne 19.08.2025-31.08.2026 tarihleri arasında yapılan başvuruların aylara göre dağılımı Şekil 3'te sunulmuştur. İncelenen dönemde toplam 22.389 aktif başvuru yapılmıştır. Aylık başvuru sayıları incelendiğinde, başvuruların özellikle Ekim-Aralık 2025 döneminde yoğunlaştığı görülmektedir. En fazla başvuru Aralık 2025'te 4.755, ardından Ekim 2025'te 4.671 ve Kasım 2025'te 4.064 başvuru ile gerçekleşmiştir. Ocak 2026'dan itibaren başvuru sayılarında belirgin bir azalma görülmüş; Temmuz 2026'da 459 başvuru ile incelenen dönemin tüm aylar içindeki en düşük başvuru sayısına ulaşılmıştır. Ağustos 2026'da ise başvuru sayısı 539 olarak gerçekleşmiştir.

Not. Ağustos 2025 verileri, raporlama döneminin başlangıç tarihi nedeniyle 19-31 Ağustos 2025 tarihleri arasında yapılan başvuruları kapsamaktadır.

Şekil 3 | Başvuruların Yapıldıkları Aylara Göre Dağılımı

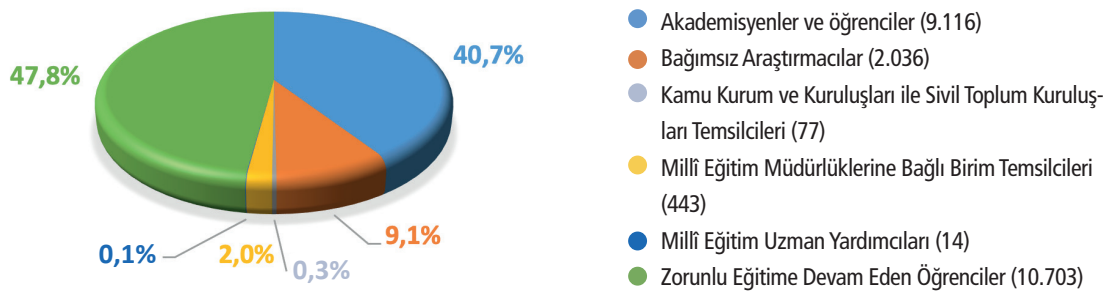
Başvuruların aylara göre değişiminin önceki dönemle karşılaştırılabilmesi amacıyla, Eylül 2024-Temmuz 2025 ile Eylül 2025-Temmuz 2026 dönemlerine ait aylık başvuru sayıları karşılaştırılmıştır. Raporlama dönemlerinin başlangıç ve bitiş tarihleri nedeniyle Ağustos ayı verileri farklı gün aralıklarını kapsadığından karşılaştırmaya dâhil edilmemiştir. Aylık başvuru sayılarının iki dönem itibarıyla dağılımı Şekil 4'te sunulmuştur.

Şekil 4 | Aylık Başvuru Sayılarının Önceki Dönemle Karşılaştırılması

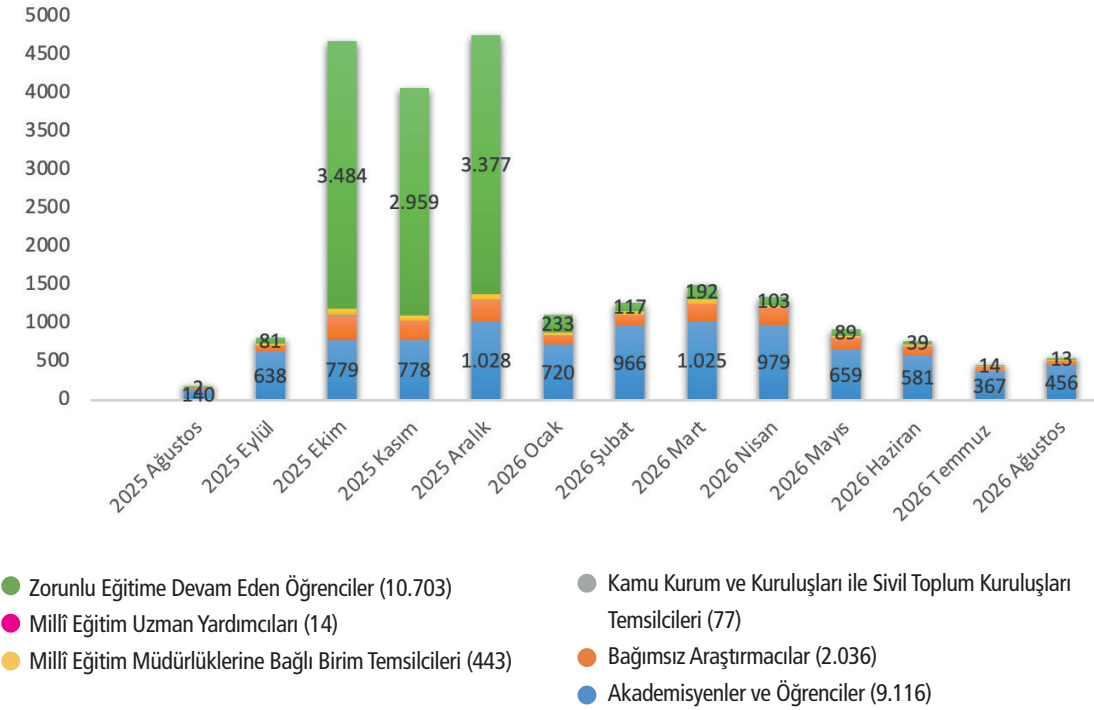
3.2. Başvuru Şekline Göre Başvuruların Dağılımı

Araştırma uygulama izni başvurularının başvuru şekline göre dağılımı Şekil 5'te sunulmuştur. İncelenen 22.389 aktif başvurunun 10.703'ü (%47,8) zorunlu eğitime devam eden öğrenciler, 9.116'sı (%40,7) akademisyenler ve öğrenciler, 2.036'sı (%9,1) bağımsız araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Millî eğitim müdürlüklerine bağlı birim temsilcileri tarafından yapılan 443 başvuru (%2,0) bulunurken kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşu temsilcileri tarafından 77, millî eğitim uzman yardımcıları tarafından ise 14 başvuru yapılmıştır. Buna göre başvuruların büyük çoğunluğunun zorunlu eğitime devam eden öğrenciler ile akademisyenler ve öğrenciler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir.

Şekil 5 | Başvuru Şekline Göre Başvuruların Dağılımı

Başvuru şekillerinin raporlama dönemi içerisindeki değişimini incelemek amacıyla başvuruların aylara ve başvuru şekillerine göre dağılımı ayrıca incelenmiştir. Elde edilen bulgular Şekil 6'da sunulmuştur. Aylık dağılım incelendiğinde, Ekim-Aralık 2025 dönemindeki başvuru yoğunluğunda zorunlu eğitime devam eden öğrencilerin başvurularının belirleyici olduğu görülmektedir. Bu gruptaki başvuru sayısı Ekim ayında 3.484, Kasım ayında 2.959 ve Aralık ayında 3.377 olarak gerçekleşmiştir. Buna karşılık Ocak 2026'da 233'e düşen başvuru sayısı, sonraki aylarda da görece düşük düzeyde seyretmiştir. Akademisyenler ve öğrenciler tarafından yapılan başvuruların aylara göre dağılımı ise dönem boyunca belirgin bir değişim göstermemiştir. Eylül 2025-Temmuz 2026 arasında aylık 367 ile 1.028 arasında değişmiştir. Bu bulgular, raporlama döneminde aylık toplam başvuru sayılarında gözlenen değişimin, özellikle zorunlu eğitime devam eden öğrenciler tarafından yapılan başvuruların dönemsel yoğunlaşmasıyla ilişkili olduğunu göstermektedir.

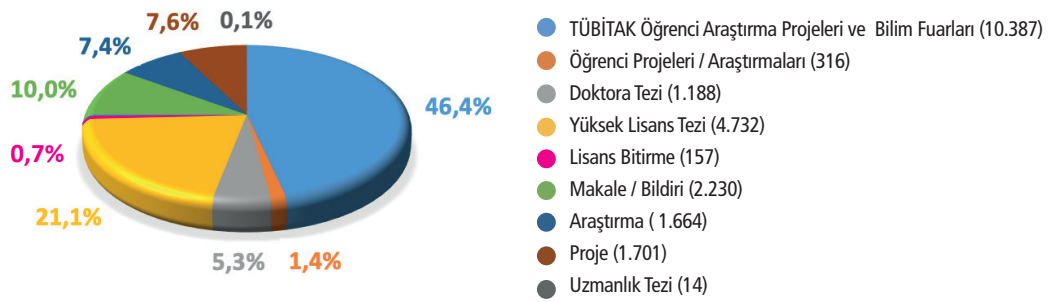

Şekil 6 | Başvuruların Aylara ve Başvuru Şekillerine Göre Dağılımı

3.3. Başvuruların Niteliklerine Göre Dağılımı

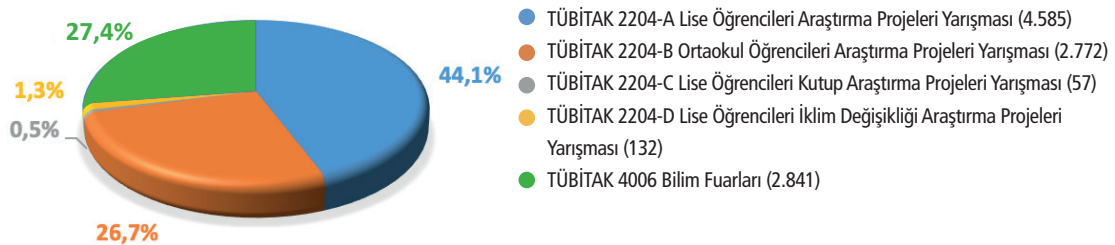
Başvuruların niteliklerine göre dağılımı Şekil 7'de sunulmuştur. Şekil 7 hazırlanırken TÜBİTAK 2204-A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması, TÜBİTAK 2204-B Ortaokul Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması, TÜBİTAK 2204-C Lise Öğrencileri Kutup Araştırma Projeleri Yarışması, TÜBİTAK 2204-D Lise Öğrencileri İklim Değişikliği Araştırma Projeleri Yarışması ve TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarları başvuruları birleştirilerek "TÜBİTAK Öğrenci Araştırma Projeleri ve Bilim Fuarları" başlığı altında değerlendirilmiştir.

İncelenen 22.389 aktif başvurunun 10.387'si (%46,4) TÜBİTAK öğrenci araştırma projeleri ve bilim fuarları kapsamında yapılmıştır. Bu grubu 4.732 başvuru (%21,1) ile yüksek lisans tezleri ve 2.230 başvuru (%10,0) ile makale/bildiri çalışmaları izlemiştir. Proje niteliğindeki başvuruların sayısı 1.701 (%7,6), araştırma niteliğindeki başvuruların sayısı ise 1.664 (%7,4) olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca 1.188 doktora tezi (%5,3), 316 öğrenci projesi/ araştırması (%1,4) ve 157 lisans bitirme çalışması (%0,7) kapsamında başvuru yapılmıştır. Millî eğitim uzmanlığı (uzmanlık) tezi kapsamında yapılan başvurular ise 14 ile sınırlı kalmıştır. Buna göre başvuruların yaklaşık yarısının TÜBİTAK öğrenci araştırma projeleri ve bilim fuarlarından oluştuğu, lisansüstü tezlerin ise toplam başvurular içinde önemli bir paya sahip olduğu görülmektedir.

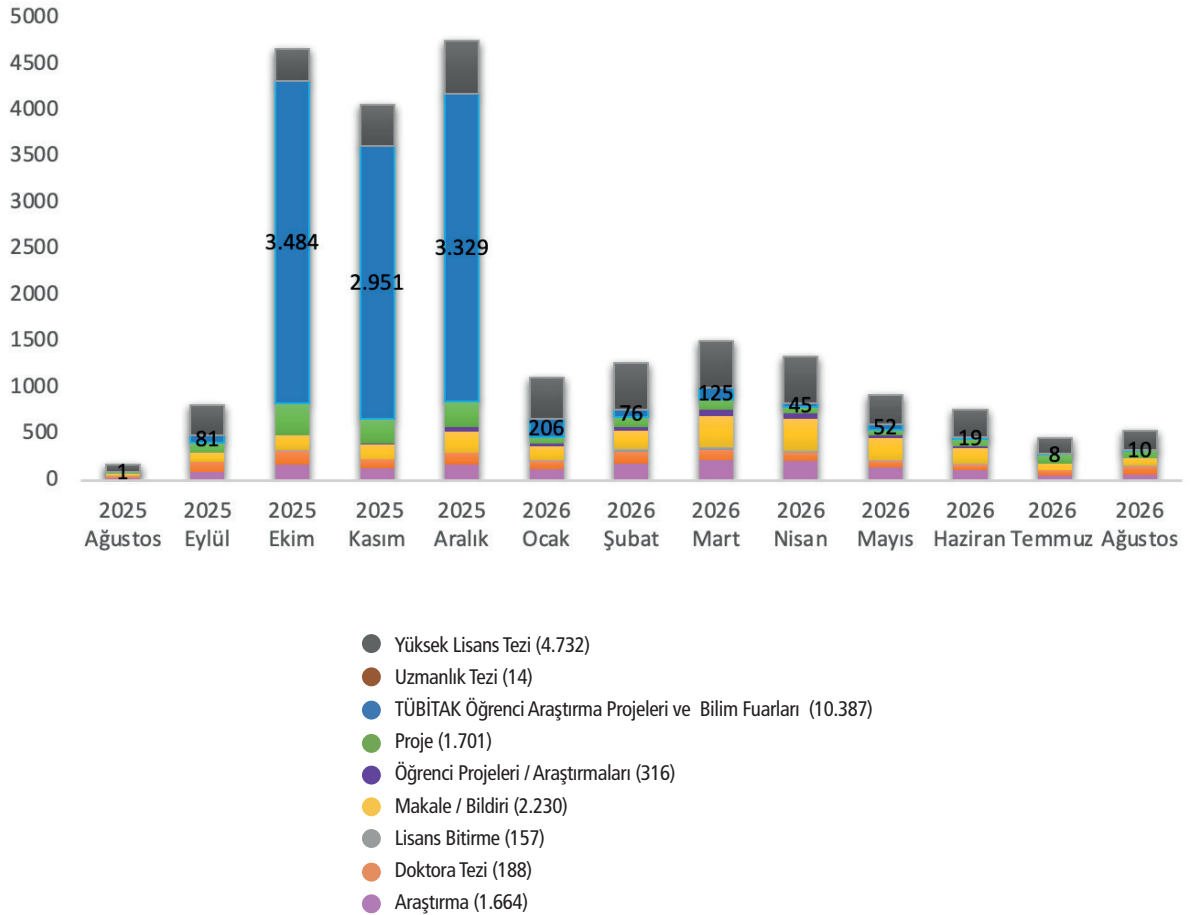
Şekil 7 | Başvuruların Niteliklerine Göre Dağılımı

TÜBİTAK öğrenci araştırma projeleri ve bilim fuarları kapsamında yapılan 10.387 başvurunun türlere göre dağılımını veren Şekil 8 incelendiğinde, en fazla başvurunun 4.585 (%44) ile TÜBİTAK 2204-A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması kapsamında yapıldığı görülmektedir. Bu başvuruları 2.841 (%27) ile TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarları ve 2.772 (%27) ile TÜBİTAK 2204-B Ortaokul Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması izlemiştir. TÜBİTAK 2204-D Lise Öğrencileri İklim Değişikliği Araştırma Projeleri Yarışması kapsamında 132, TÜBİTAK 2204-C Lise Öğrencileri Kutup Araştırma Projeleri Yarışması kapsamında ise 57 başvuru yapılmıştır. Buna göre bu gruptaki başvuruların büyük ölçüde 2204-A, 2204-B ve 4006 programlarında yoğunlaştığı görülmektedir.

Şekil 8 | TÜBİTAK Öğrenci Araştırma Projeleri ve Bilim Fuarlarının Türlerine Göre Dağılımı

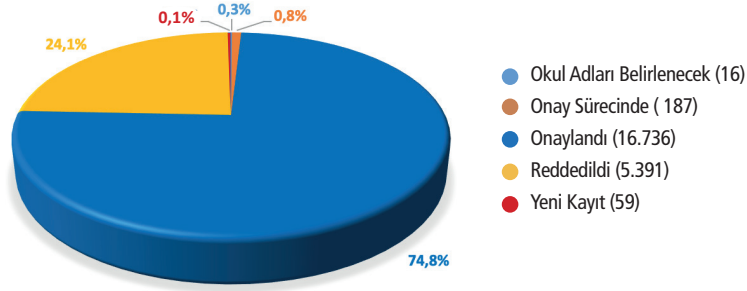
Başvuruların niteliklerine göre aylık dağılımı Şekil 9'da sunulmuştur. Şekil 9 incelendiğinde, Ekim-Aralık 2025 dönemindeki yoğunlaşmanın büyük ölçüde TÜBİTAK 2204-A, 2204-B, 2204-C ve 2204-D öğrenci araştırma projeleri yarışmaları ile 4006 Bilim Fuarları kapsamında yapılan başvurulardan oluştuğu görülmektedir. Bu kapsamdaki başvuru sayısı Ekim ayında 3.484, Kasım ayında 2.951 ve Aralık ayında 3.329 olarak gerçekleşmiş; söz konusu başvurular bu aylardaki toplam başvuruların sırasıyla yaklaşık %75'ini, %73'ünü ve %70'ini oluşturmuştur. Buna karşılık yüksek lisans tezi, doktora tezi, makale/bildiri, araştırma ve proje niteliğindeki başvurular dönem boyunca daha dengeli bir dağılım göstermiştir. İlgili TÜBİTAK programlarının 2025-2026 dönemi başvuru takvimleri de dikkate alındığında, araştırma uygulama izni başvurularında gözlenen dönemsel yoğunlaşmanın, araştırmaların genelinde görülen bir artıştan ziyade bu programların başvuru dönemleriyle ilişkili olduğu değerlendirilmektedir.

Şekil 9 | Başvuruların Niteliklerine Göre Aylık Dağılımı

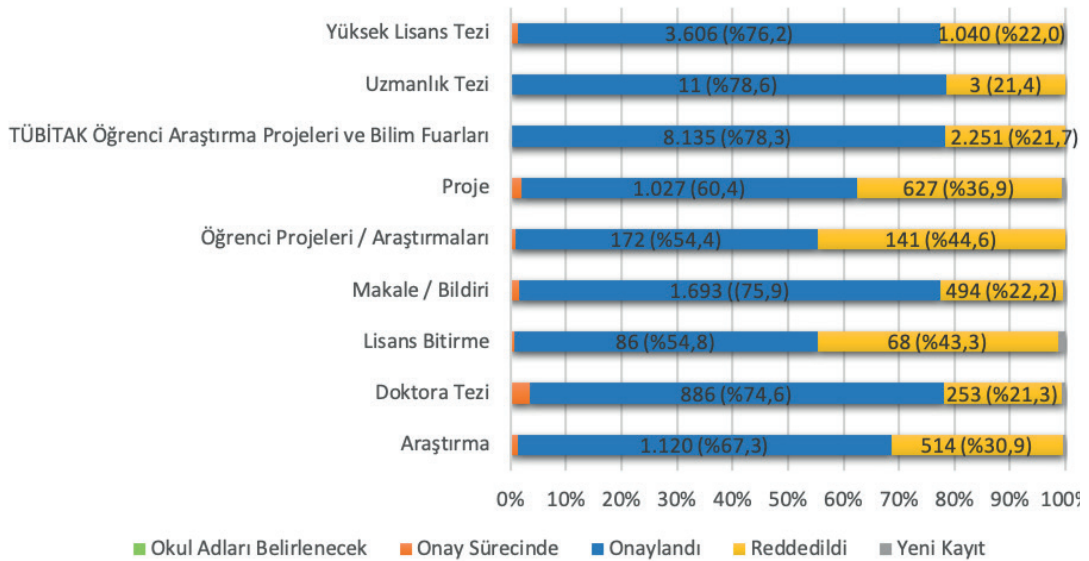
3.4. Başvuruların Durumlarına Göre Dağılımı

Araştırma uygulama izni başvurularının durumlarına göre dağılımı Şekil 10'da sunulmuştur. İncelenen 22.389 aktif başvurunun 16.736'sının (%74,8) onaylandığı, 5.391'inin (%24,1) reddedildiği görülmektedir. Bunun yanı sıra 187 başvuru onay sürecinde, 59 başvuru yeni kayıt durumunda ve 16 başvuru okul adları belirlenecek durumundadır. Buna göre raporlama dönemi kapsamındaki aktif başvuruların yaklaşık dörtte üçünün onaylandığı, yaklaşık dörtte birinin ise reddedildiği görülmektedir.

Şekil 10 | Başvuruların Durumlarına Göre Dağılımı

Başvuru niteliklerinin başvuru durumlarına göre dağılımı Şekil 11'de sunulmuştur. Başvuru durumlarının kendi özelinde başvuru niteliklerine göre oransal dağılımı incelendiğinde, onay oranlarının başvuru niteliklerine göre farklılaştığı görülmektedir. Onay oranlarının birçok başvuru niteliğinde %70'in üzerinde olduğu; TÜBİTAK Öğrenci Araştırma Projeleri ve Bilim Fuarları (%78,3), yüksek lisans tezi (%76,2), makale/bildiri (%75,9) ve doktora tezi (%74,6) başvurularında oranların birbirine yakın seyrettiği görülmektedir. Araştırma niteliğindeki başvuruların %67,3'ü, proje niteliğindeki başvuruların %60,4'ü onaylanmıştır. Onay oranının görece daha düşük olduğu başvuru nitelikleri ise öğrenci projeleri/araştırmaları (%54,4) ve lisans bitirme (%54,8) olmuştur.

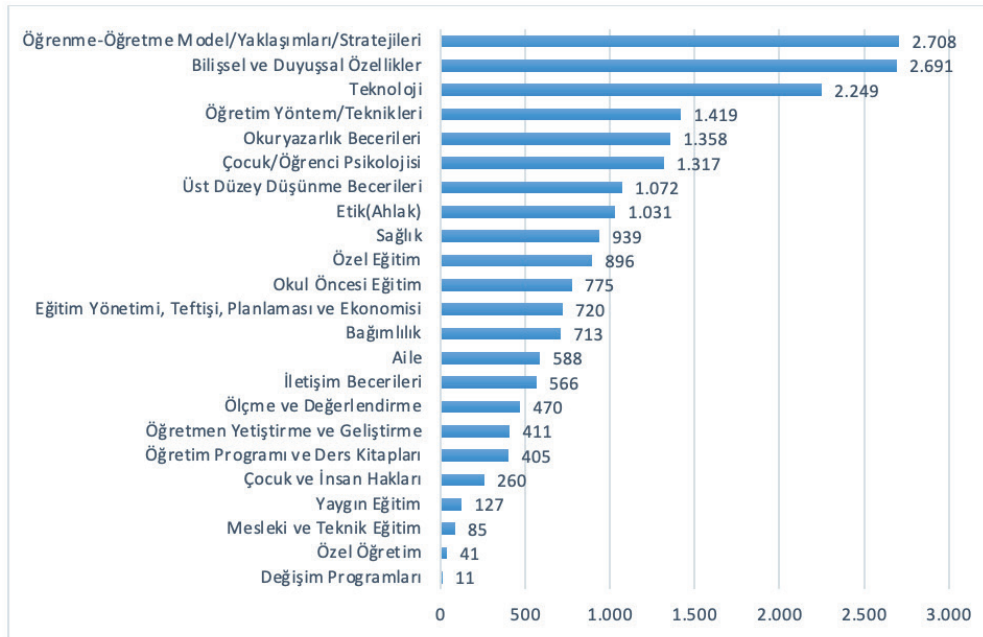
Şekil 11 | Başvuru Niteliklerinin Başvuru Durumlarına Göre Dağılımı

3.5. Başvuruların Konu Alanına Göre Dağılımı

Başvuruların araştırma konularına göre dağılımı, başvuru durumu “Onaylandı” veya hâlihazırda onaylanmış olup “Okul/Kurum Adları Belirlenecek” olan toplam 16.752 başvuru üzerinden incelenmiştir. Sistemde tanımlı 23 konu alanı ve bu konulara bağlı 251 alt konu alanı (Ek-1) kapsamında, araştırmacıların başvuru sırasında beyan ettikleri konu ve alt konu seçimlerine dayalı ayrıntılı bir analiz gerçekleştirilmiştir. Bir başvuruda birden fazla konu ve bu konulara bağlı birden fazla alt konu seçilebildiğinden, konu ve alt konu frekanslarının toplamı incelenen başvuru sayısından fazladır. Konu frekansı hesaplanırken aynı başvuruda aynı ana konuya bağlı birden fazla alt konu seçilmiş olsa dahi ilgili ana konu o başvuru için yalnızca bir kez sayılmıştır. Söz konusu hesaplama ile konu frekansı toplamı 20.852 olarak hesaplanmıştır. Bu doğrultuda başvuruların konularına göre dağılımı Şekil 12’de sunulmuştur.

Başvuruların konularına göre dağılımı incelendiğinde, en fazla başvurunun Öğrenme-Öğretme Model/Yaklaşımları/Stratejileri ($f=2.708$; %13), Bilişsel ve Duyuşsal Özellikler ($f=2.691$; %12,9) ve Teknoloji ($f=2.249$; %10,8) konularında yoğunlaştığı görülmektedir. Bu konuları Öğretim Yöntem/Teknikleri ($f=1.419$; %6,8), Okuryazarlık Becerileri ($f=1.358$; %6,5), Çocuk/Öğrenci Psikolojisi ($f=1.317$; %6,3), Üst Düzey Düşünme Becerileri ($f=1.072$; %5,1) ve Etik (Ahlak) ($f=1.031$; %4,9) izlemektedir. Buna karşılık Değişim Programları ($f=11$), Özel Öğretim ($f=41$), Mesleki ve Teknik Eğitim ($f=85$) ve Yaygın Eğitim ($f=127$) konularının daha düşük oranda yer aldığı belirlenmiştir.

Bulgular genel olarak araştırmaların öğrenme ve öğretme süreçleri, bireysel özellikler, teknoloji kullanımı ve öğrencilerin psikolojik gelişimleri üzerinde yoğunlaştığını göstermektedir.

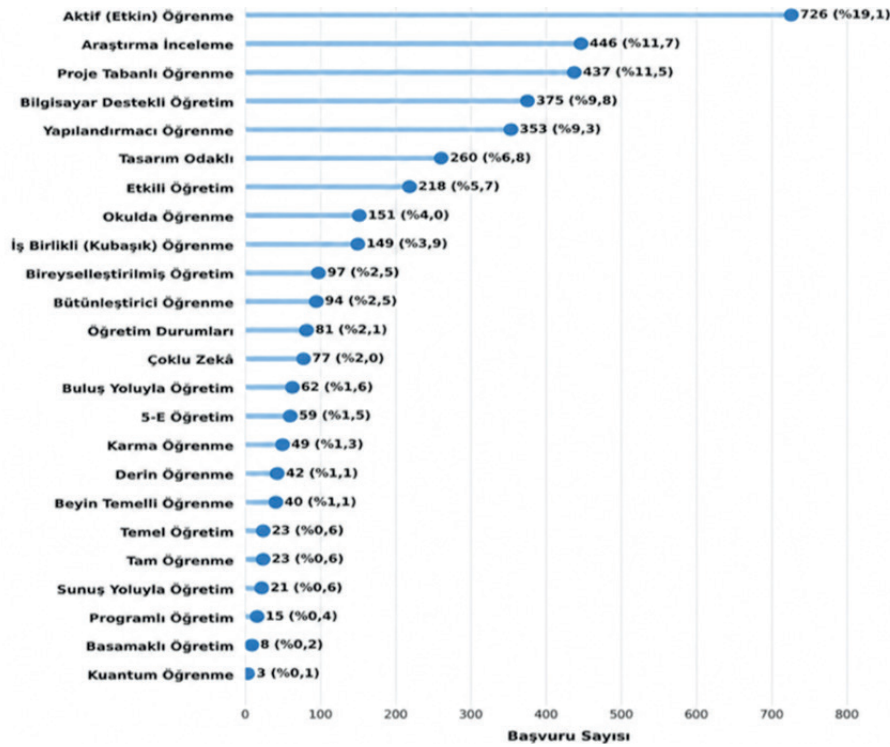
Şekil 12 | Başvuruların Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.1. “Öğrenme-Öğretme Model/Yaklaşım/Stratejileri” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“Öğrenme-Öğretme Model/Yaklaşım/Stratejileri” konusu kapsamında yer alan 2.708 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle söz konusu başvurularda toplam 3.809 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdelik değerler her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 13’te sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, toplam seçimler içinde en yüksek payın Aktif (Etkin) Öğrenme ($f=726$; %19,1) alt konusuna ait olduğu görülmektedir. Bu alt konuyu Araştırma İnceleme ($f=446$; %11,7), Proje Tabanlı Öğrenme ($f=437$; %11,5), Bilgisayar Destekli Öğretim ($f=375$; %9,8) ve Yapılandırmacı Öğrenme ($f=353$; %9,3) izlemektedir. Tasarım Odaklı ($f=260$; %6,8) ve Etkili Öğretim ($f=218$; %5,7) de görece yüksek paya sahip diğer alt konu alanlarıdır. Buna karşılık Kuantum Öğrenme ($f=3$; %0,1), Basamaklı Öğretim ($f=8$; %0,2), Programlı Öğretim ($f=15$; %0,4) ve Sunuş Yoluyla Öğretim ($f=21$; %0,6) alt konularının toplam seçimler içindeki payının oldukça düşük olduğu belirlenmiştir.

Bulgular, bu ana konu kapsamındaki alt konu seçimlerinin özellikle etkin öğrenme ile araştırma, proje, teknoloji ve yapılandırmacı öğrenme temelli yaklaşımlarda yoğunlaştığını göstermektedir.

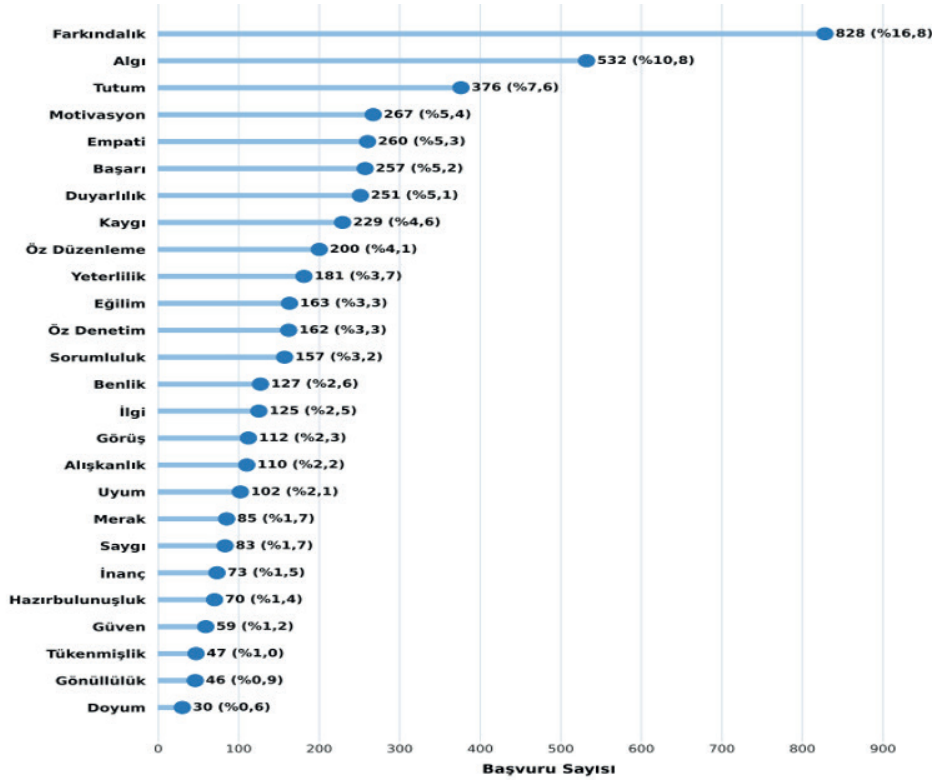
Şekil 13 | “Öğrenme-Öğretme Model/Yaklaşım/Stratejileri” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.2. “Bilişsel ve Duyuşsal Özellikler” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“Bilişsel ve Duyuşsal Özellikler” konusu kapsamında yer alan 2.691 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle söz konusu başvurularda toplam 4.932 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdelere, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 14’te sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, toplam seçimler içinde en yüksek payın Farkındalık ($f=828$; %16,8) alt konusuna ait olduğu görülmektedir. Farkındalık alt konusunu Algı ($f=532$; %10,8) ve Tutum ($f=376$; %7,6) izlemektedir. Motivasyon ($f=267$; %5,4), Empati ($f=260$; %5,3), Başarı ($f=257$; %5,2), Duyarlılık ($f=251$; %5,1) ve Kaygı ($f=229$; %4,6) da görece yüksek paya sahip alt konu alanları arasında yer almaktadır. Buna karşılık Doyum ($f=30$; %0,6), Gönüllülük ($f=46$; %0,9), Tükenmişlik ($f=47$; %1,0) ve Güven ($f=59$; %1,2) alt konularının toplam seçimler içindeki payının daha düşük olduğu belirlenmiştir.

Bulgular, bu ana konu kapsamında yapılan seçimlerin özellikle farkındalık, algı ve tutum gibi bireylerin bilişsel ve duyuşsal yönelimlerini ifade eden alanlarda yoğunlaştığını göstermektedir.

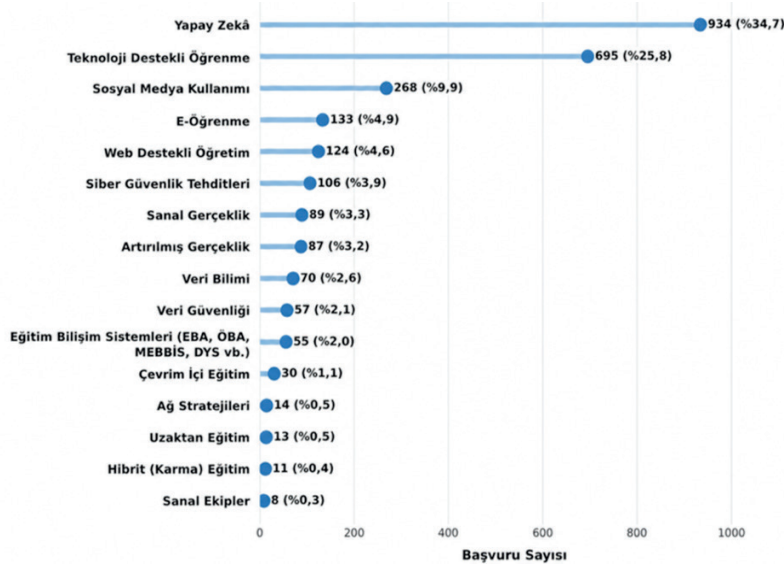
Şekil 14 | “Bilişsel ve Duyuşsal Özellikler” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.3. "Teknoloji" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

"Teknoloji" konusu kapsamında yer alan 2.249 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle söz konusu başvurularda toplam 2.694 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdelere, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 15'te sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, toplam seçimler içinde en yüksek payın Yapay Zekâ ($f=934$; %34,7) alt konusuna ait olduğu görülmektedir. Yapay Zekâ alt konusunu Teknoloji Destekli Öğrenme ($f=695$; %25,8) ve Sosyal Medya Kullanımı ($f=268$; %9,9) izlemektedir. Yapay Zekâ ve Teknoloji Destekli Öğrenme alt konuları birlikte toplam seçimlerin %60,5'ini oluşturmaktadır. E-Öğrenme ($f=133$; %4,9), Web Destekli Öğretim ($f=124$; %4,6) ve Siber Güvenlik Tehditleri ($f=106$; %3,9) de görece yüksek paya sahip diğer alt konu alanlarıdır. Buna karşılık Sanal Ekipler ($f=8$; %0,3), Hibrit (Karma) Eğitim ($f=11$; %0,4), Uzaktan Eğitim ($f=13$; %0,5) ve Ağ Stratejileri ($f=14$; %0,5) alt konularının toplam seçimler içindeki payının oldukça düşük olduğu belirlenmiştir.

Bulgular, "Teknoloji" konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin büyük ölçüde yapay zekâ ve teknoloji destekli öğrenme alanlarında yoğunlaştığını göstermektedir.

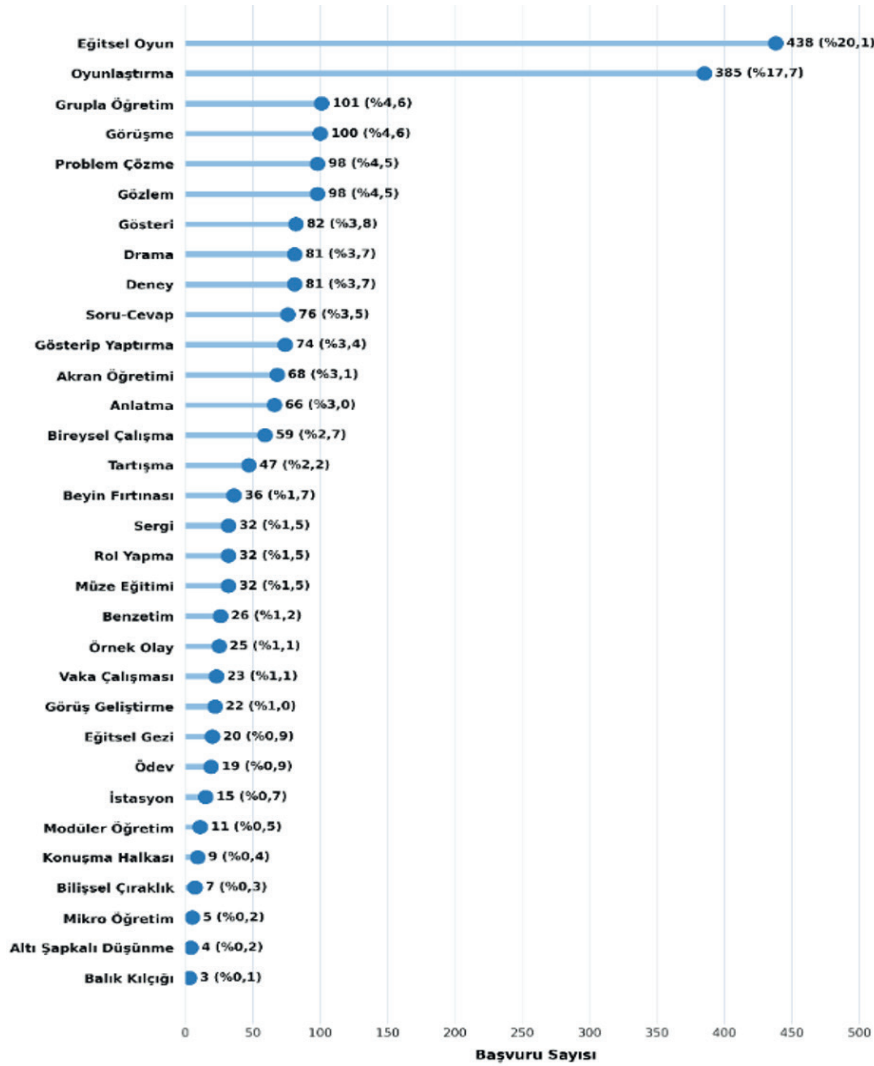
Şekil 15 | "Teknoloji" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.4. "Öğretim Yöntem/Teknikleri" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

"Öğretim Yöntem/Teknikleri" konusu kapsamında yer alan 1.419 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle söz konusu başvurularda toplam 2.175 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdelere, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 16'da sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, toplam seçimler içinde en yüksek payın Eğitsel Oyun ($f=438$; %20,1) alt konusuna ait olduğu görülmektedir. Eğitsel Oyun alt konusunu Oyunlaştırma ($f=385$; %17,7) izlemekte; bu iki alt konu birlikte toplam seçimlerin %37,8'ini oluşturmaktadır. Grupla Öğretim ($f=101$; %4,6), Görüşme ($f=100$; %4,6), Gözlem ($f=98$; %4,5) ve Problem Çözme ($f=98$; %4,5) görece yüksek paya sahip diğer alt konu alanlarıdır. Gösteri ($f=82$; %3,8), Deney ($f=81$; %3,7), Drama ($f=81$; %3,7), Soru-Cevap ($f=76$; %3,5) ve Gösterip Yaptırma ($f=74$; %3,4) seçimleri de yüksek sayılabilecek bir orana sahiptir. Buna karşılık Balık Kılıcı ($f=3$; %0,1), Altı Şapkalı Düşünme ($f=4$; %0,2), Mikro Öğretim ($f=5$; %0,2) ve Bilişsel Çıraklık ($f=7$; %0,3) alt konularının toplam seçimler içindeki payının oldukça düşük olduğu belirlenmiştir.

Bulgular, "Öğretim Yöntem/Teknikleri"ne ilişkin alt konu seçimlerinin özellikle eğitsel oyun ve oyunlaştırma alanlarında yoğunlaştığını göstermektedir.

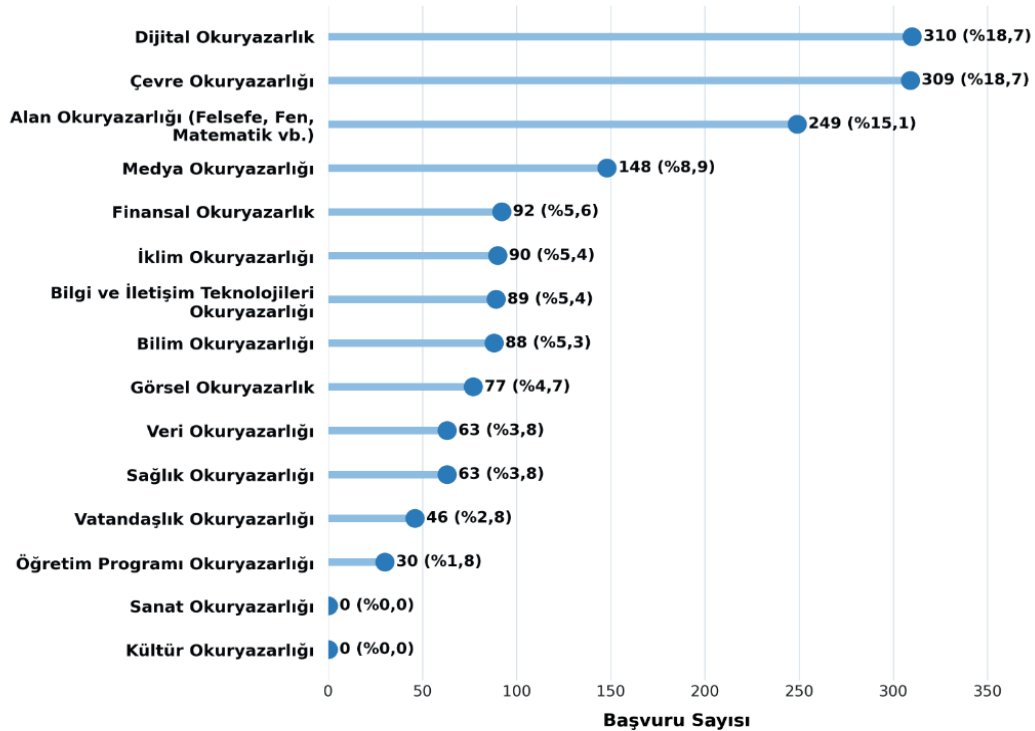
Şekil 16 | "Öğretim Yöntem/Teknikleri" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.5. “Okuryazarlık Becerileri” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“Okuryazarlık Becerileri” konusu kapsamında yer alan 1.358 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle söz konusu başvurularda toplam 1.654 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdeler, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 17’de sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, toplam seçimler içinde en yüksek payın birbirine oldukça yakın oranlara sahip Dijital Okuryazarlık ($f=310$; %18,7) ve Çevre Okuryazarlığı ($f=309$; %18,7) alt konularına ait olduğu görülmektedir. Bu alt konuları Alan Okuryazarlığı (Felsefe, Fen, Matematik vb.) ($f=249$; %15,1) ve Medya Okuryazarlığı ($f=148$; %8,9) izlemektedir. İlk üç alt konu birlikte toplam seçimlerin %52,5’ini oluşturmaktadır. Finansal Okuryazarlık ($f=92$; %5,6), İklim Okuryazarlığı ($f=90$; %5,4), Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı ($f=89$; %5,4) ve Bilim Okuryazarlığı ($f=88$; %5,3) da görece yüksek paya sahip diğer alanlardır. Buna karşılık Öğretim Programı Okuryazarlığı ($f=30$; %1,8) ve Vatandaşlık Okuryazarlığı ($f=46$; %2,8) alt konuları daha düşük oranda olup Kültür Okuryazarlığı ve Sanat Okuryazarlığı alt konularında ise herhangi bir seçim yapılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgular, “Okuryazarlık Becerileri” kapsamındaki alt konu seçimlerinin özellikle dijital, çevresel ve alan temelli okuryazarlıklarda yoğunlaştığını göstermektedir.

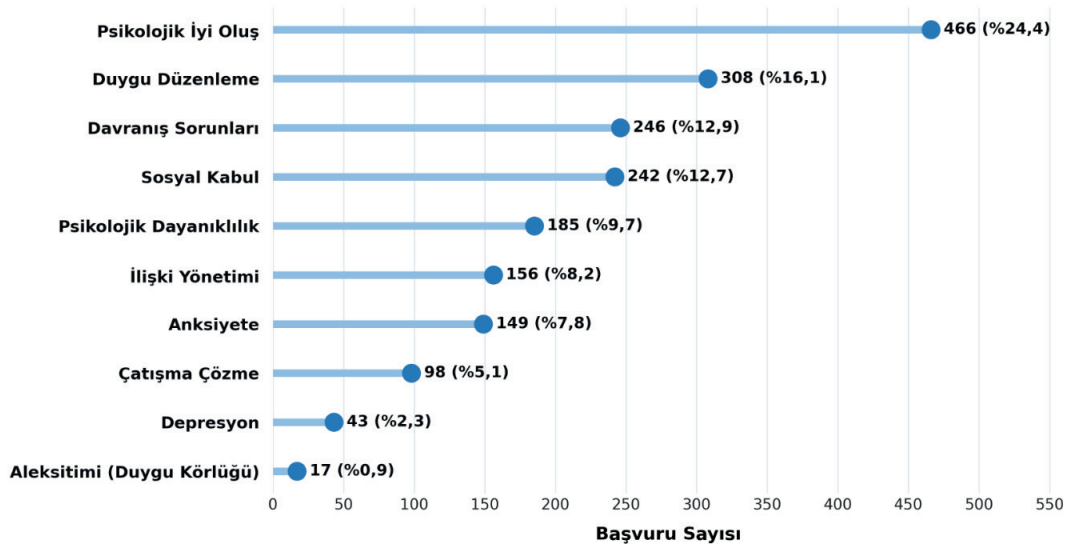
Şekil 17 | “Okuryazarlık Becerileri” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.6. “Çocuk/Öğrenci Psikolojisi” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“Çocuk/Öğrenci Psikolojisi” konusu kapsamında yer alan 1.317 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle söz konusu başvurularda toplam 1.910 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdeler, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 18’de sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, toplam seçimler içinde en yüksek payın Psikolojik İyi Oluş ($f=466$; %24,4) alt konusuna ait olduğu görülmektedir. Bu alt konuyu Duygu Düzenleme ($f=308$; %16,1), Davranış Sorunları ($f=246$; %12,9) ve Sosyal Kabul ($f=242$; %12,7) izlemektedir. Bu dört alt konu birlikte toplam seçimlerin %66,1’ini oluşturmaktadır. Psikolojik Dayanıklılık ($f=185$; %9,7), İlişki Yönetimi ($f=156$; %8,2) ve Anksiyete ($f=149$; %7,8) de görece yüksek paya sahip diğer alt konu alanlarıdır. Buna karşılık Aleksitimi (Duygu Körlüğü) ($f=17$; %0,9) ve Depresyon ($f=43$; %2,3) alt konularının toplam seçimler içindeki payının daha düşük olduğu belirlenmiştir.

Bulgular, “Çocuk/Öğrenci Psikolojisi” kapsamındaki alt konu seçimlerinin özellikle psikolojik iyi oluş, duygu düzenleme, davranış sorunları ve sosyal kabul alanlarında yoğunlaştığını göstermektedir.

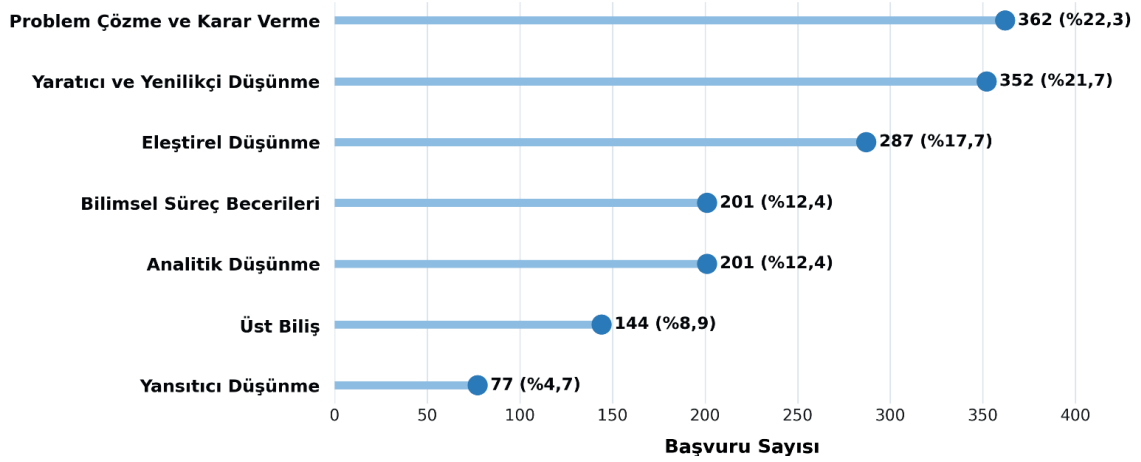
Şekil 18 | “Çocuk/Öğrenci Psikolojisi” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.7. “Üst Düzey Düşünme Becerileri” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“Üst Düzey Düşünme Becerileri” konusu kapsamında yer alan 1.072 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle söz konusu başvurularda toplam 1.624 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdeler, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 19’da sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, toplam seçimler içinde en yüksek payın Problem Çözme ve Karar Verme ($f=362$; %22,3) alt konusuna ait olduğu görülmektedir. Bu alt konuyu Yaratıcı ve Yenilikçi Düşünme ($f=352$; %21,7) ile Eleştirel Düşünme ($f=287$; %17,7) izlemektedir. Bu üç alt konu birlikte toplam seçimlerin %61,7'sini oluşturmaktadır. Analitik Düşünme ve Bilimsel Süreç Becerileri alt konusu 201 kez seçilerek toplam seçimler içinde %12,4'lük paya sahip olmuştur. Üst Biliş ($f=144$; %8,9) ve Yansıtıcı Düşünme ($f=77$; %4,7) ise daha düşük paya sahip alt konu alanları olmuştur.

Bulgular, "Üst Düzey Düşünme Becerileri" kapsamındaki seçimlerin özellikle problem çözme ve karar verme, yaratıcı ve yenilikçi düşünme ile eleştirel düşünme alanlarında yoğunlaştığını göstermektedir.

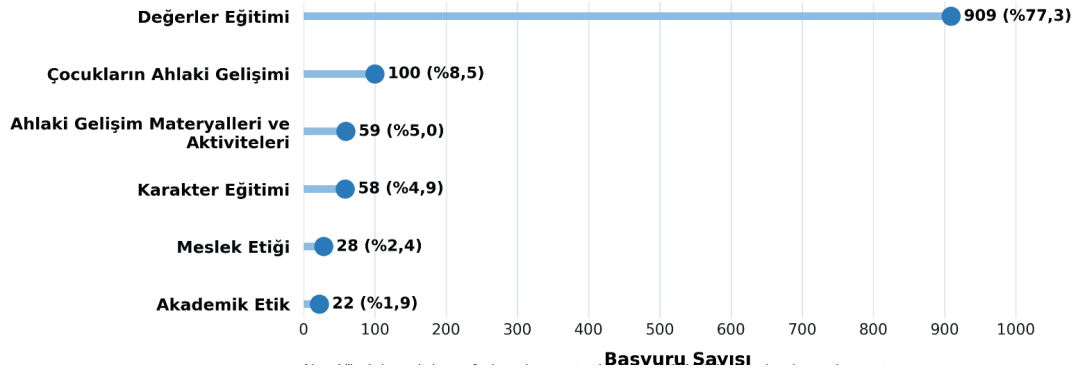
Şekil 19 | "Üst Düzey Düşünme Becerileri" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.8. "Etik (Ahlak)" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

"Etik (Ahlak)" konusu kapsamında yer alan 1.031 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 1.176 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdelere, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 20'de sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Değerler Eğitimi ($f=909$; %77,3) alt konusunun belirgin biçimde öne çıktığı görülmektedir. Bu alt konuyu Çocukların Ahlakı Gelişimi ($f=100$; %8,5), Ahlakî Gelişim Materyalleri ve Aktiviteleri ($f=59$; %5,0) ve Karakter Eğitimi ($f=58$; %4,9) izlemektedir. Meslek Etiği ($f=28$; %2,4) ve Akademik Etik ($f=22$; %1,9) ise toplam alt konu seçimleri içinde daha düşük paylara sahiptir.

Bulgular, "Etik (Ahlak)" konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin büyük ölçüde değerler eğitimi alanında yoğunlaştığını göstermektedir.

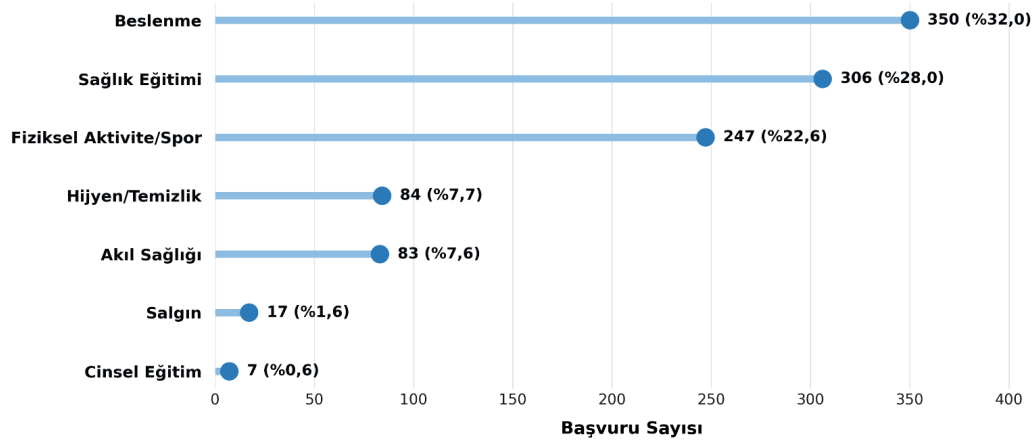
Şekil 20 | "Etik (Ahlak)" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.9. "Sağlık" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

"Sağlık" konusu kapsamında yer alan 939 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 1.094 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdeler, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 21'de sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Beslenme ($f=350$; %32,0) alt konusunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu Sağlık Eğitimi ($f=306$; %28,0) ve Fiziksel Aktivite/Spor ($f=247$; %22,6) izlemektedir. Hijyen/Temizlik ($f=84$; %7,7) ile Akıl Sağlığı ($f=83$; %7,6) birbirine oldukça yakın oranlara sahiptir. Salgın ($f=17$; %1,6) ve Cinsel Eğitim ($f=7$; %0,6) ise toplam alt konu seçimleri içinde daha düşük oranda bir yer tutmaktadır.

Bulgular, "Sağlık" konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin ağırlıklı olarak beslenme, sağlık eğitimi ve fiziksel aktivite/spor alanlarında yoğunlaştığını göstermektedir.

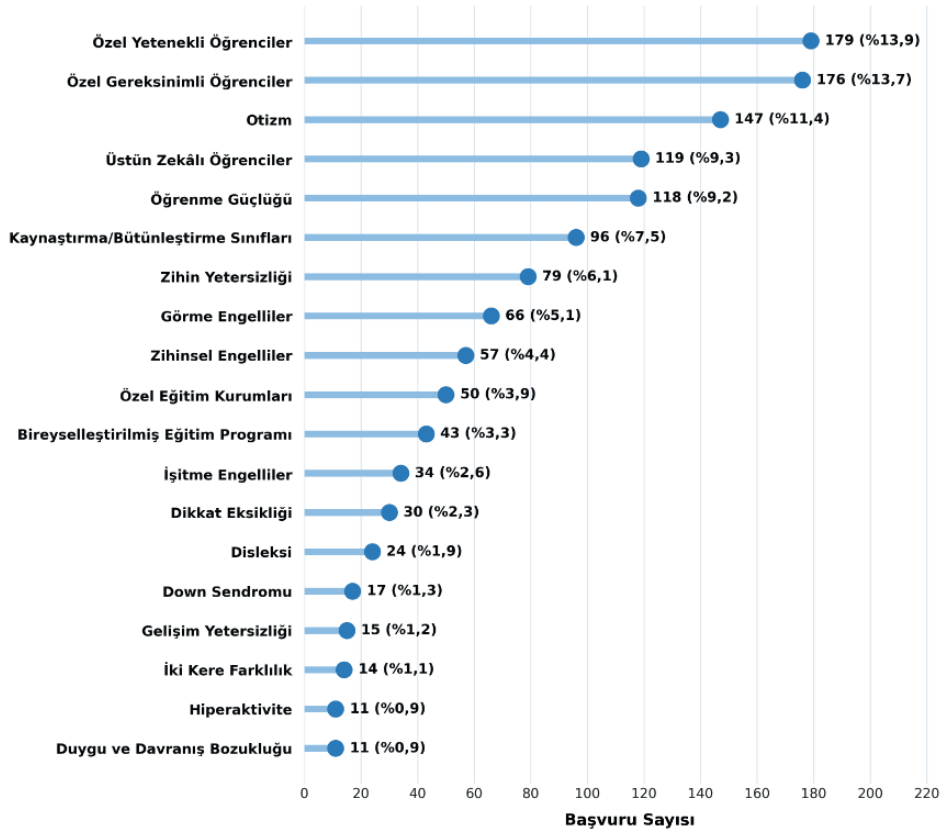
Şekil 21 | "Sağlık" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.10. "Özel Eğitim" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

"Özel Eğitim" konusu kapsamında yer alan 896 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 1.286 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdeler, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 22'de sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Özel Yetenekli Öğrenciler ($f=179$; %13,9) alt konusunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu Özel Gereksinimli Öğrenciler ($f=176$; %13,7), Otizm ($f=147$; %11,4), Üstün Zekâlı Öğrenciler ($f=119$; %9,3) ve Öğrenme Güçlüğü ($f=118$; %9,2) izlemektedir. Kaynaştırma/Bütünleştirme Sınıfları ($f=96$; %7,5) ile Zihin Yetersizliği ($f=79$; %6,1) de öne çıkan diğer alt konu alanlarıdır. Geriye kalan alt konuların her birinin toplam seçimler içindeki payı %5,1 oranının altında kalmaktadır.

Bulgular, "Özel Eğitim" konulu başvuruların belirli bir alt konu alanında yoğunlaşmadığını; özel yetenek, özel gereksinim, otizm, üstün zekâ ve öğrenme güçlüğü başta olmak üzere çeşitli alt konu alanlarına dağıldığını göstermektedir.

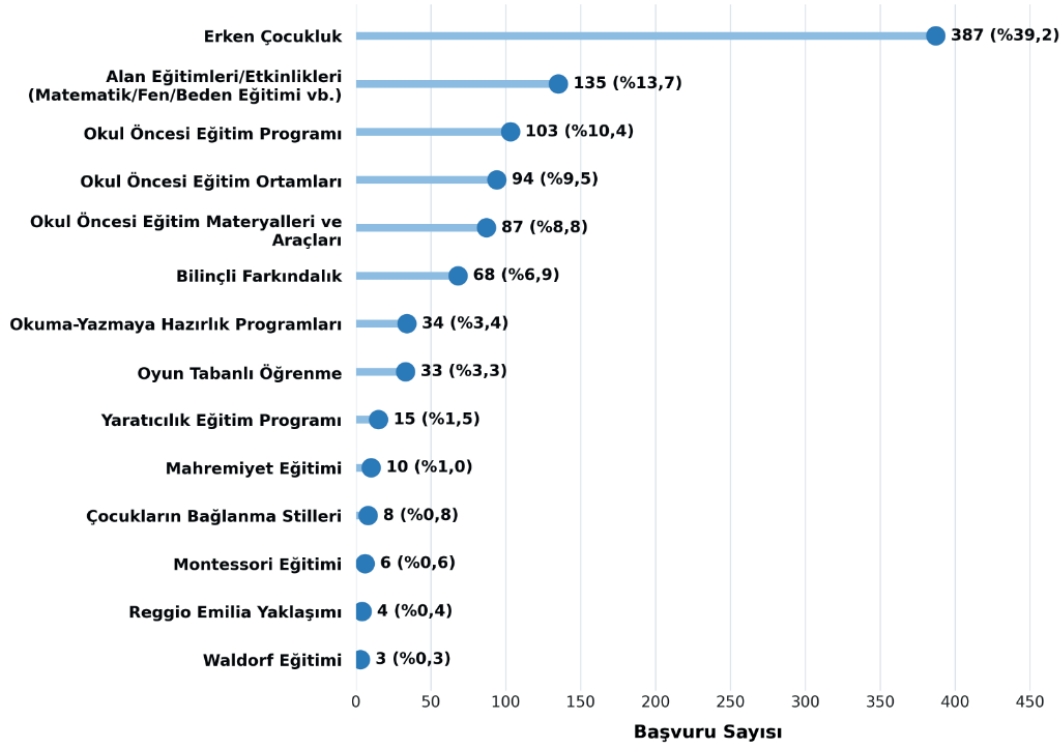
Şekil 22 | "Özel Eğitim" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.11. “Okul Öncesi Eğitim” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“Okul Öncesi Eğitim” konusu kapsamında yer alan 775 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 987 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdelere, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 23’te sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Erken Çocukluk ($f=387$; %39,2) alt konusunun belirgin biçimde ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu Alan Eğitimleri/Etkinlikleri (Matematik/Fen/Beden Eğitimi vb.) ($f=135$; %13,7), Okul Öncesi Eğitim Programı ($f=103$; %10,4), Okul Öncesi Eğitim Ortamları ($f=94$; %9,5) ve Okul Öncesi Eğitim Materyalleri ve Araçları ($f=87$; %8,8) izlemektedir. Bilinçli Farkındalık ($f=68$; %6,9) da öne çıkan diğer bir alt konu alanıdır. Geriye kalan alt konuların her birinin toplam seçimler içindeki payı %3,4 oranının altında kalmaktadır.

Bulgular, “Okul Öncesi Eğitim” konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin ağırlıklı olarak erken çocukluk ile okul öncesi eğitimin program, ortam, etkinlik ve materyal boyutlarında yoğunlaştığını göstermektedir.

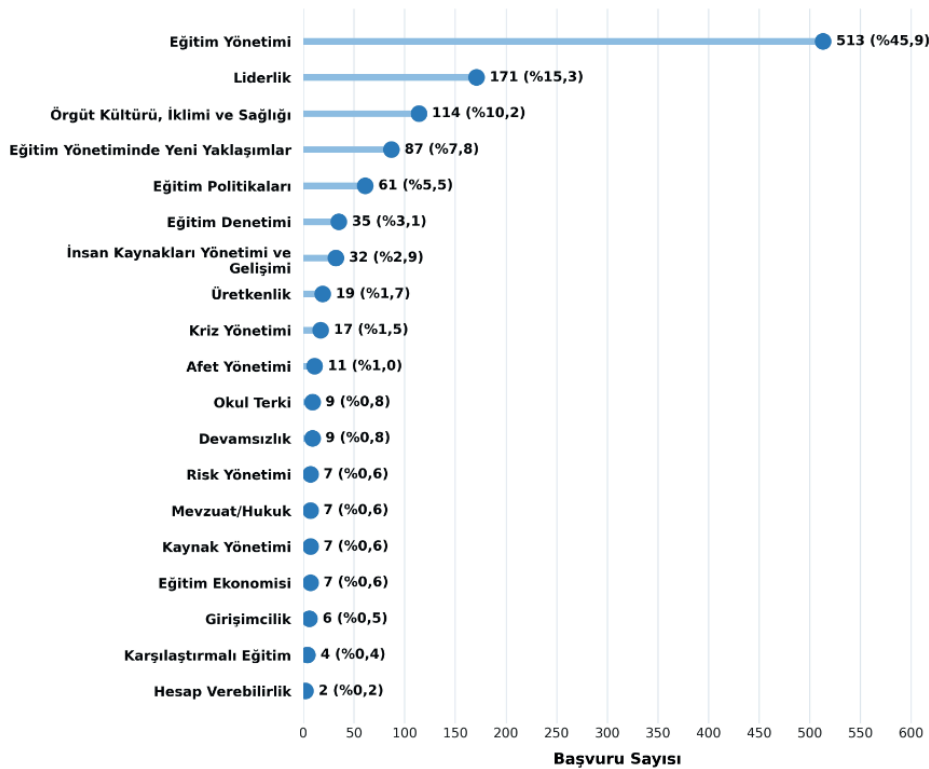
Şekil 23 | “Okul Öncesi Eğitim” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.12. “Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi” konusu kapsamında yer alan 720 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 1.118 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdeler, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 24’te sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Eğitim Yönetimi ($f=513$; %45,9) alt konusunun belirgin biçimde ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu Liderlik ($f=171$; %15,3), Örgüt Kültürü, İklimi ve Sağlığı ($f=114$; %10,2), Eğitim Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar ($f=87$; %7,8) ve Eğitim Politikaları ($f=61$; %5,5) izlemektedir. Eğitim Denetimi ($f=35$; %3,1) ile İnsan Kaynakları Yönetimi ve Gelişimi ($f=32$; %2,9) daha düşük oranlara sahipken diğer alt konuların her birinin toplam seçimler içindeki payı %1,7 ve altında kalmaktadır.

Bulgular, bu konu kapsamındaki alt konu seçimlerinin ağırlıklı olarak eğitim yönetimi, liderlik ve örgütsel yapıya ilişkin alanlarda yoğunlaştığını göstermektedir.

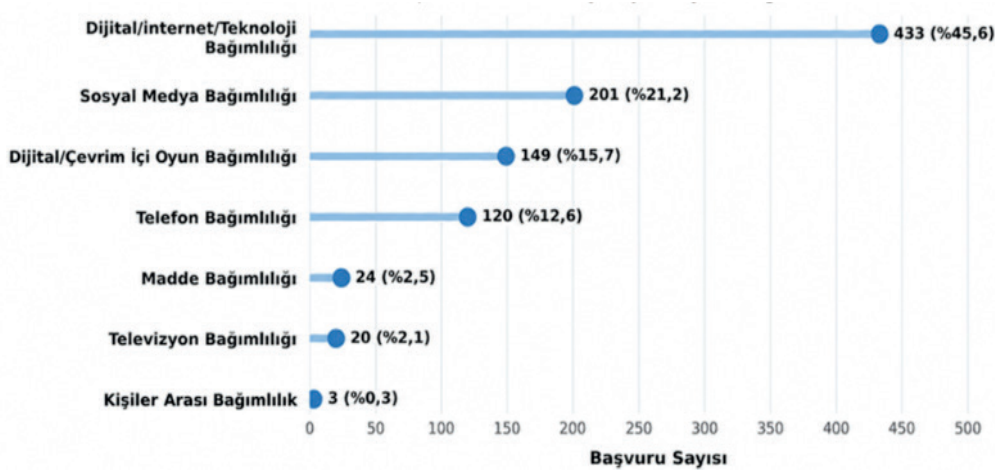
Şekil 24 | “Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.13. “Bağımlılık” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“Bağımlılık” konusu kapsamında yer alan 713 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 950 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdeler, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 25’te sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Dijital/İnternet/Teknoloji Bağımlılığı ($f=433$; %45,6) alt konusunun en yüksek oranla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu Sosyal Medya Bağımlılığı ($f=201$; %21,2), Dijital/Çevrim İçi Oyun Bağımlılığı ($f=149$; %15,7) ve Telefon Bağımlılığı ($f=120$; %12,6) izlemektedir. Madde Bağımlılığı ($f=24$; %2,5), Televizyon Bağımlılığı ($f=20$; %2,1) ve Kişiler Arası Bağımlılık ($f=3$; %0,3) ise toplam seçimler içinde daha düşük paylara sahiptir.

Bulgular, “Bağımlılık” konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin büyük ölçüde dijital teknoloji kullanımıyla ilişkili bağımlılık türlerinde yoğunlaştığını göstermektedir.

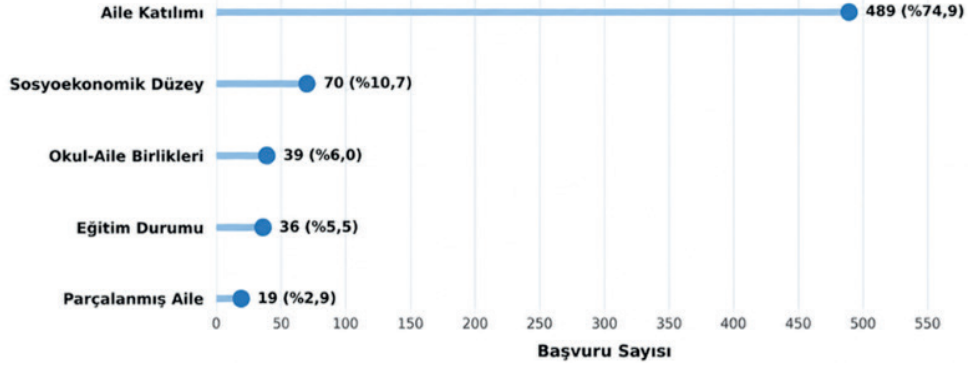
Şekil 25 | “Bağımlılık” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.14. “Aile” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“Aile” konusu kapsamında yer alan 588 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 653 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdeler, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 26’da sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Aile Katılımı ($f=489$; %74,9) alt konusunun en yüksek oranla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu Sosyoekonomik Düzey ($f=70$; %10,7), Okul-Aile Birlikleri ($f=39$; %6,0), Eğitim Durumu ($f=36$; %5,5) ve Parçalanmış Aile ($f=19$; %2,9) izlemektedir.

Bulgular, “Aile” konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin büyük ölçüde aile katılımı alanında yoğunlaştığını göstermektedir.

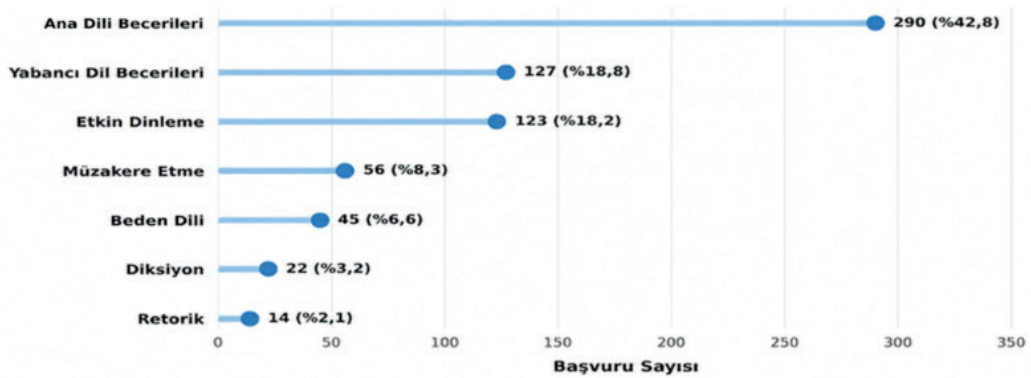
Şekil 26 | “Aile” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.15. “İletişim Becerileri” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“İletişim Becerileri” konusu kapsamında yer alan 566 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 677 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdeler, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 27’de sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Ana Dili Becerileri ($f=290$; %42,8) alt konusunun en yüksek oranla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu birbirine yakın oranlara sahip Yabancı Dil Becerileri ($f=127$; %18,8) ve Etkin Dinleme ($f=123$; %18,2) izlemektedir. Müzakere Etme ($f=56$; %8,3) ve Beden Dili ($f=45$; %6,6) daha düşük oranlara sahipken Diksiyon ($f=22$; %3,2) ve Retorik ($f=14$; %2,1) ise toplam seçimler içinde en düşük paylara sahiptir.

Bulgular, “İletişim Becerileri” konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin ağırlıklı olarak ana dili becerileri, yabancı dil becerileri ve etkin dinleme alanlarında yoğunlaştığını göstermektedir.

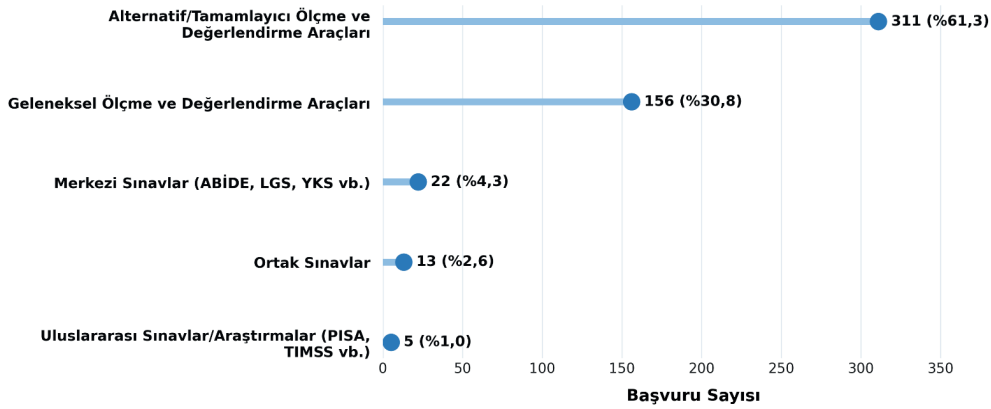
Şekil 27 | “İletişim Becerileri” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.16. "Ölçme ve Değerlendirme" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

"Ölçme ve Değerlendirme" konusu kapsamında yer alan 470 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 507 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdelere, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 28'de sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Alternatif/Tamamlayıcı Ölçme ve Değerlendirme Araçları ($f=311$; %61,3) alt konusunun en yüksek oranla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu Geleneksel Ölçme ve Değerlendirme Araçları ($f=156$; %30,8) izlemektedir. Merkezî Sınavlar (ABİDE, LGS, YKS vb.) ($f=22$; %4,3), Ortak Sınavlar ($f=13$; %2,6) ve Uluslararası Sınavlar/Araştırmalar (PISA, TIMSS vb.) ($f=5$; %1,0) ise toplam seçimler içinde daha düşük paylara sahiptir.

Bulgular, "Ölçme ve Değerlendirme" konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin büyük ölçüde alternatif/tamamlayıcı ve geleneksel ölçme ve değerlendirme araçlarında yoğunlaştığını göstermektedir.

Şekil 28 | "Ölçme ve Değerlendirme" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

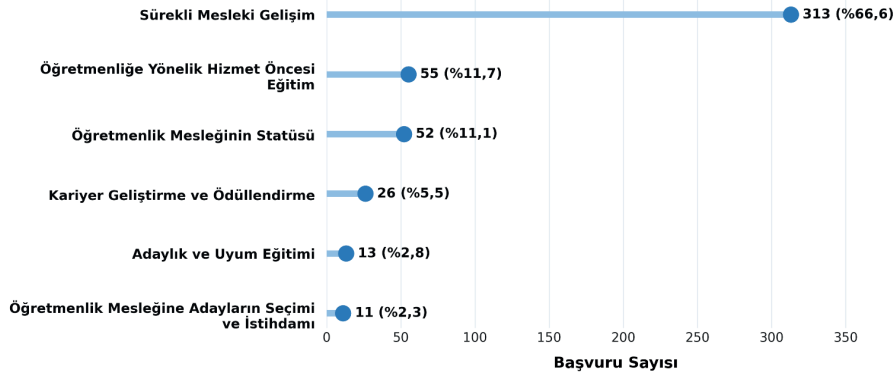
3.5.17. "Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

"Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme" konusu kapsamında yer alan 411 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 470 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdelere, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 29'da sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Sürekli Mesleki Gelişim ($f=313$; %66,6) alt konusunun en yüksek oranla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu birbirine yakın oranlara sahip Öğretmenliğe Yönelik Hizmet Öncesi Eğitim ($f=55$; %11,7) ve Öğretmenlik Mesleğinin Statüsü ($f=52$; %11,1) izlemektedir. Kariyer Geliştirme ve

Ödüllendirme ($f=26$; %5,5), Adaylık ve Uyum Eğitimi ($f=13$; %2,8) ile Öğretmenlik Mesleğine Adayların Seçimi ve İstihdamı ($f=11$; %2,3) ise toplam seçimler içinde daha düşük paylara sahiptir.

Bulgular, "Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme" konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin büyük ölçüde öğretmenlerin sürekli mesleki gelişimine odaklandığını göstermektedir.

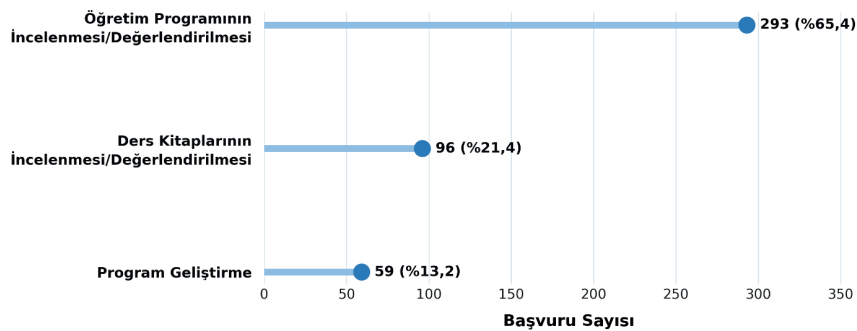
Şekil 29 | "Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.18. "Öğretim Programı ve Ders Kitapları" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

"Öğretim Programı ve Ders Kitapları" konusu kapsamında yer alan 405 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 448 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdeler, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 30'da sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Öğretim Programının İncelenmesi/Değerlendirilmesi ($f=293$; %65,4) alt konusunun en yüksek oranla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu Ders Kitaplarının İncelenmesi/Değerlendirilmesi ($f=96$; %21,4) ve Program Geliştirme ($f=59$; %13,2) izlemektedir.

Bulgular, "Öğretim Programı ve Ders Kitapları" konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin ağırlıklı olarak mevcut öğretim programlarının incelenmesi ve değerlendirilmesine odaklandığını göstermektedir.

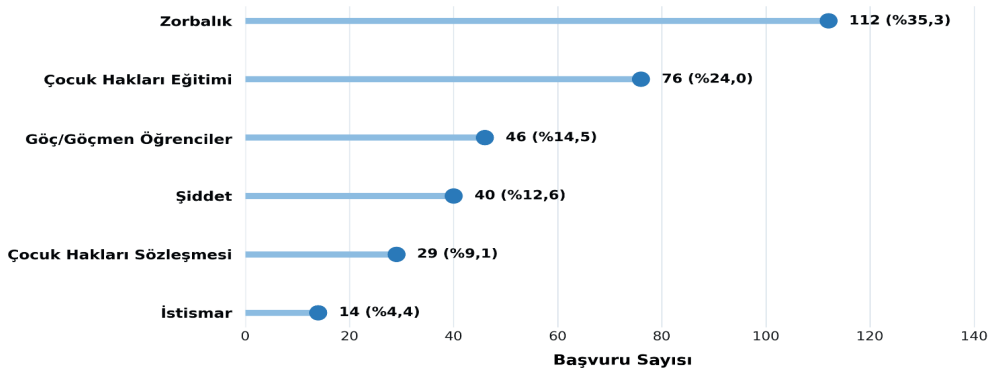
Şekil 30 | "Öğretim Programı ve Ders Kitapları" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.19. “Çocuk ve İnsan Hakları” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“Çocuk ve İnsan Hakları” konusu kapsamında yer alan 260 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 317 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdelere, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 31’de sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Zorbalık ($f=112$; %35,3) alt konusunun en yüksek oranla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu Çocuk Hakları Eğitimi ($f=76$; %24,0), Göç/Göçmen Öğrenciler ($f=46$; %14,5) ve Şiddet ($f=40$; %12,6) izlemektedir. Çocuk Hakları Sözleşmesi ($f=29$; %9,1) ve İstismar ($f=14$; %4,4) ise toplam seçimler içinde daha düşük paylara sahiptir.

Bulgular, “Çocuk ve İnsan Hakları” konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin ağırlıklı olarak zorbalık ve çocuk hakları eğitimi alanlarında yoğunlaştığını göstermektedir.

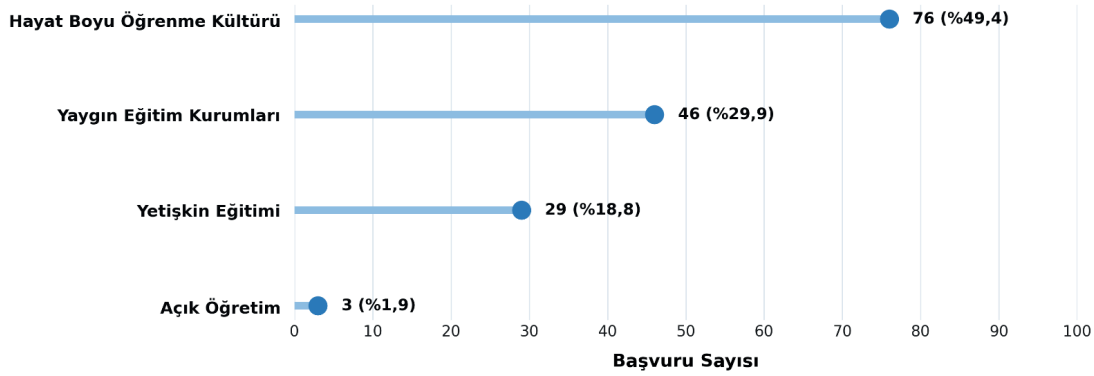
Şekil 31 | “Çocuk ve İnsan Hakları” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.20. “Yaygın Eğitim” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“Yaygın Eğitim” konusu kapsamında yer alan 127 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 154 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdelere, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 32’de sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Hayat Boyu Öğrenme Kültürü ($f=76$; %49,4) alt konusunun en yüksek oranla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu Yaygın Eğitim Kurumları ($f=46$; %29,9) ve Yetişkin Eğitimi ($f=29$; %18,8) izlemektedir. Açık Öğretim ($f=3$; %1,9) ise toplam seçimler içinde oldukça düşük bir paya sahiptir.

Bulgular, “Yaygın Eğitim” konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin ağırlıklı olarak hayat boyu öğrenme kültürü ve yaygın eğitim kurumları üzerinde yoğunlaştığını göstermektedir.

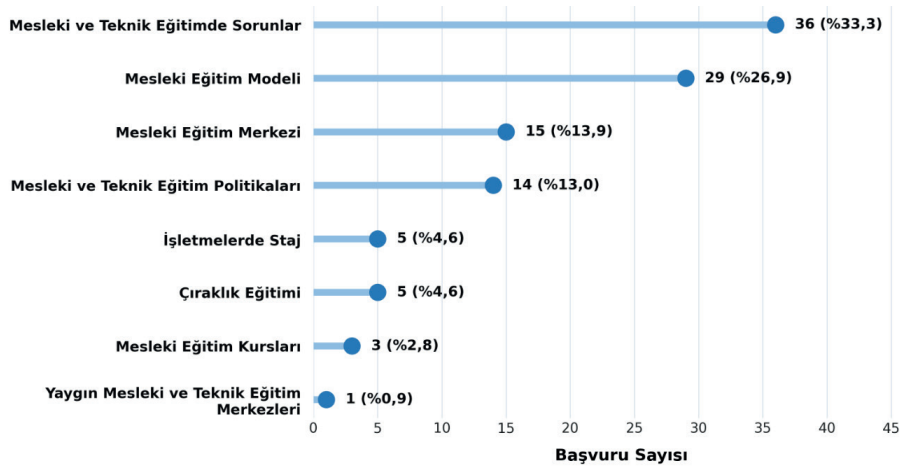
Şekil 32 | “Yaygın Eğitim” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.21. “Mesleki ve Teknik Eğitim” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

“Mesleki ve Teknik Eğitim” konusu kapsamında yer alan 85 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 108 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdelere, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 33’te sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Mesleki ve Teknik Eğitimde Sorunlar ($f=36$; %33,3) alt konusunun en yüksek oranla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu Mesleki Eğitim Modeli ($f=29$; %26,9), Mesleki Eğitim Merkezi ($f=15$; %13,9) ve Mesleki ve Teknik Eğitim Politikaları ($f=14$; %13,0) izlemektedir. Çıraklık Eğitimi ile İşletmelerde Staj alt konuları ($f=5$; %4,6), Mesleki Eğitim Kursları ($f=3$; %2,8) ve Yaygın Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezleri ($f=1$; %0,9) ise toplam seçimler içinde daha düşük paylara sahiptir.

Bulgular, “Mesleki ve Teknik Eğitim” konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin ağırlıklı olarak alanda yaşanan sorunlar ve mesleki eğitim modeli üzerinde yoğunlaştığını göstermektedir.

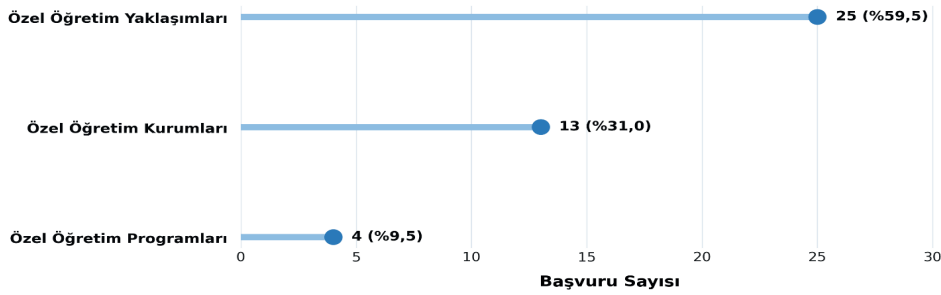
Şekil 33 | “Mesleki ve Teknik Eğitim” Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.22. "Özel Öğretim" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

"Özel Öğretim" konusu kapsamında yer alan 41 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bir başvuruda bu ana konu altında birden fazla alt konu seçilebilmesi nedeniyle toplam 42 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle yüzdeler, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 34'te sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Özel Öğretim Yaklaşımları ($f=25$; %59,5) alt konusunun en yüksek oranla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu alt konuyu Özel Öğretim Kurumları ($f=13$; %31,0) ve Özel Öğretim Programları ($f=4$; %9,5) izlemektedir.

Bulgular, "Özel Öğretim" konulu başvurulardaki alt konu seçimlerinin ağırlıklı olarak özel öğretim yaklaşımları üzerinde yoğunlaştığını göstermektedir.

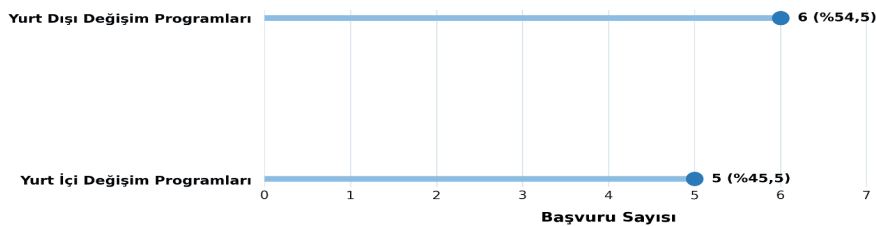
Şekil 34 | "Özel Öğretim" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.5.23. "Değişim Programları" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

"Değişim Programları" konusu kapsamında yer alan 11 başvurunun alt konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir. Bu başvurularda toplam 11 alt konu seçimi yapıldığı belirlenmiş; yüzdeler, her bir alt konuya ilişkin frekansın toplam alt konu seçimi sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır. Alt konu seçimlerinin dağılımı Şekil 35'te sunulmuştur.

Alt konu alanlarına göre dağılım incelendiğinde, Yurt Dışı Değişim Programları ($f=6$; %54,5) alt konusunun yüksek oranla ilk sırada yer aldığı, Yurt İçi Değişim Programlarının ($f=5$; %45,5) ise bunu yakın bir oranla takip ettiği görülmektedir.

Bulgular, "Değişim Programları" konulu başvurularda yurt içi ve yurt dışı değişim programlarına yönelik alt konu seçimlerinin birbirine yakın bir dağılım gösterdiğini ortaya koymaktadır.

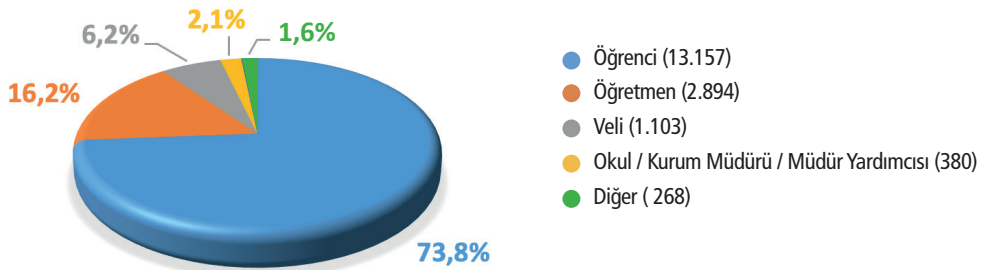
Şekil 35 | "Değişim Programları" Konulu Başvuruların Alt Konu Alanlarına Göre Dağılımı

3.6. Başvuruların Araştırmanın Yürütüldüğü Örneklem/Çalışma Grubuna Göre Dağılımı

Başvuruların araştırmanın yürütüldüğü örneklem/çalışma grubuna göre dağılımı, başvuru durumu “Onaylandı” olan veya hâlihazırda onaylanmış olup “Okul/Kurum Adları Belirlenecek” aşamasında bulunan toplam 16.752 başvuru üzerinden incelenmiştir. Bir başvuruda birden fazla örneklem/çalışma grubu seçilebilmesi nedeniyle örneklem/çalışma gruplarına ilişkin frekansların toplamı, incelenen başvuru sayısından fazladır. Çoklu seçimlerin ayrı ayrı sayılması sonucunda toplam 17.827 örneklem/çalışma grubu seçimi belirlenmiş; dağılıma ilişkin yüzdeler bu toplam üzerinden hesaplanmıştır.

Örneklem/çalışma grubu seçimlerinin dağılımı incelendiğinde, öğrencilerin ($f=13.157$; %73,8) belirgin biçimde ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Öğrencileri öğretmenler ($f=2.894$; %16,2), veliler ($f=1.103$; %6,2) ve okul/kurum müdürleri ile müdür yardımcıları ($f=380$; %2,1) izlemektedir. Toplam 268 kez seçilmiş olan (%1,6) “Diğer” kategorisi ise rehberlik öğretmeni/psikolojik danışman, araştırmacı, uzman öğretmen, başöğretmen, usta öğretici, Bakanlık yöneticileri ve diğer personeli kapsamaktadır. Başvuruların örneklem/çalışma gruplarına göre dağılımı Şekil 36’da sunulmuştur.

Bulgular, araştırmaların büyük ölçüde öğrencilerle yürütüldüğünü; öğretmen ve velilerin ise öğrencileri izleyen başlıca örneklem/çalışma grupları olduğunu; veli, yönetici ve diğer personel ile yürütülen araştırma uygulamalarının ise düşük oranda seyrettiğini göstermektedir.

Şekil 36 | Başvuruların Örneklem/Çalışma Grubuna Göre Dağılımı

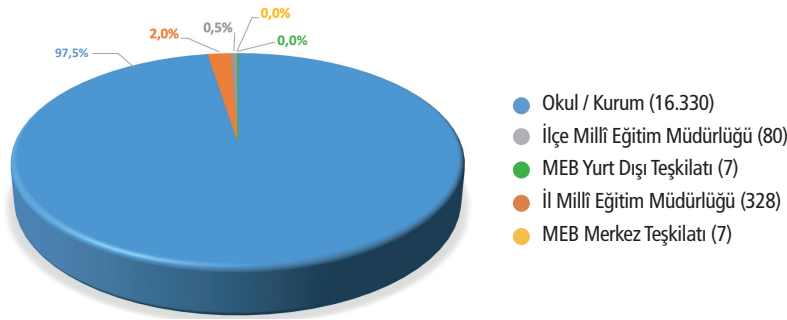
3.7. Başvuruların Kurum Türüne Göre Dağılımı

Başvuruların kurum türüne göre dağılımı, başvuru durumu “Onaylandı” olan veya hâlihazırda onaylanmış olup “Okul/Kurum Adları Belirlenecek” aşamasında bulunan toplam 16.752 başvuru üzerinden incelenmiştir. Başvuruların kurum türlerine göre dağılımı Şekil 37’de sunulmuştur.

Kurum türlerine göre dağılım incelendiğinde, başvuruların neredeyse tamamının okul/kurumlarda yürütülecek araştırmalardan oluştuğu görülmektedir ($f=16.330$; %97,5). İl millî eğitim müdürlüklerinde yürütülecek araştırmalar 328 başvuruyla %2,0, ilçe millî

eğitim müdürlüklerinde yürütülecek araştırmalar ise 80 başvuruyla %0,5 oranında kalmıştır. MEB merkez teşkilatı ve MEB yurt dışı teşkilatında yürütülecek araştırmaların sayısı yedişer olup her birinin toplam içindeki payı %0,1'den bile küçüktür.

Bulgular, araştırma uygulamalarının çok büyük ölçüde doğrudan okul ve kurum ortamlarında gerçekleştirildiğini; il ve ilçe millî eğitim müdürlükleri ile Bakanlığın merkez ve yurt dışı teşkilatlarının araştırmaların yürütüldüğü kurum türleri arasında oldukça düşük bir paya sahip olduğunu göstermektedir.

Şekil 37 | Başvuruların Kurum Türüne Göre Dağılımı

3.8. Başvuruların Ret Gerekçelerine Göre İncelenmesi

Araştırma uygulama izni başvuruları, Araştırma Uygulama İzinleri Yönergesi doğrultusunda hazırlanan “Araştırma Uygulama İzni Başvuru Değerlendirme Kriterleri (Ek-2)” çerçevesinde değerlendirilmekte ve değerlendirme sonucunda başvurular hakkında onay veya ret kararı verilmektedir. Ret kararları, değerlendirme sürecinde şeffaflık ve uygulama birliği sağlanması amacıyla önceden belirlenen kriterlere dayandırılmakta ve gerekçeleriyle birlikte araştırmacılara bildirilmektedir. Bakanlık merkez birimleri ile il millî eğitim müdürlükleri, ret gerekçelerine ek olarak başvuruya özgü açıklamalara da yer verebilmektedir. Bir başvuru için birden fazla ret gerekçesi belirtilebilmektedir.

19.08.2025–31.08.2026 tarihleri arasında yapılan başvuruların, değerlendirme sürecinde ret kararı verilen başvurulara ait ret gerekçeleri incelenmiştir. Ret gerekçelerinin tamamının değerlendirilebilmesi amacıyla aynı araştırmaya ilişkin tüm başvuruların her biri analize ayrı ayrı dâhil edilmiştir. Bu nedenle ret gerekçelerine ilişkin analizde, diğer bölümlerde esas alınan aktif başvurulardan farklı olarak başvuruların önceki sürümleri de kapsama alınmıştır. Yapılan incelemede bazı ret gerekçelerinin daha sık tekrarlandığı görülmüş; en sık karşılaşılan ret gerekçeleri Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4

En Sık Karşılaşılan Ret Gerekçeleri

<i>“Ayrıntılı Bilgilendirme ve Gönüllü Katılım Formu” yüklenmemiştir. Örneklemdeki/Çalışma grubundaki kişilerin reşit olmamaları durumunda “Veli Onam Formu” yüklenmemiştir. Araştırmada ses veya görüntü kaydı alınacaksa ses veya görüntü kaydına dair bilgilere öneride ya da araştırma/proje bilgileri adlı belgede yer verilmemiştir. Ses görüntü kaydı onamına, Ayrıntılı Bilgilendirme ve Gönüllü Katılım Formu veya Veli Onam Formu’nda yer verilmemiş ya da ayrı belge olarak sunulmamıştır.</i>
<i>“Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma Uygulama İzni Başvuru Taahhütnamesi” imzalı hâli yüklenmemiştir.</i>
<i>Uygulama süresine ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir.</i>
<i>Veri toplama aracı/araçlarının başlıkları ile sisteme yüklenen araç/araçlar aynı değildir. Veri toplama araçlarının tamamı (anket, görüşme formu vb.) yüklenmemiştir.</i>
<i>Alan yazında daha önce kullanılmış veri toplama aracı tercih ediliyorsa “Veri Toplama Aracı Kullanım İzni” yüklenmemiştir. Aracın kullanımına ilişkin izin gerekli değil ise araştırmacı açıklama yapmamış, aracın geliştiricisine ve kaynağına yer vermemiştir.</i>
<i>Araştırmanın örnekleme/çalışma grubuna ilişkin bilgiler eksik veya hatalıdır. Sistemde yapılan seçimler ile Tez Önerisi ya da Araştırma/Proje Bilgileri adlı belgede belirtilen örneklem/çalışma grubuna ilişkin bilgiler uyuşmamaktadır. Araştırma kapsamında yer alan illerin hangi kriterlere göre seçildiğine ve örneklem büyüklüğüne ilişkin bilimsel bir açıklamaya yer verilmemiştir. Araştırma kapsamında uygulama yapılacak örneklem/çalışma grubuna ilişkin sistem üzerinden seçilen uygulama yapılacak birim hatalı seçilmiştir.</i>
<i>Veri toplama sürecine ilişkin herhangi bir bilgi verilmemiştir.</i>
<i>Araştırmacının başvuru bilgileri (başvurunun yapıldığı ülke, başvuru şekli, başvuran ünvanı, meslek, çalıştığı kurum, bağlı olduğu kurum) eksik ya da hatalıdır.</i>
<i>Araştırmacı öğrenci ise “Tez Önerisi” ve tez önerisinin onaylandığına dair “Enstitü Yönetim Kurulu Kararı/Resmî Yazı/Belge” yüklenmemiştir.</i>
<i>Araştırmacı öğrenci değil ise “Araştırma/Proje Bilgileri” adlı belge yüklenmemiştir. Araştırma/Proje Bilgileri adlı belgede olması gereken içerikler yer almamıştır.</i>

Bulgular, ret kararlarının ağırlıklı olarak araştırmanın konusundan ziyade başvuru belgelerinin eksiksiz hazırlanmaması, sistemdeki bilgilerle belgeler arasında tutarlılık sağlanmaması ve araştırma sürecinin yeterli açıklıkta ortaya konulmamasından kaynaklandığını göstermektedir. Bu bölümde yalnızca öne çıkan ret gerekçelerine yer verilmiş olup değerlendirmeye esas kriterlerin tamamı Ek-2’de sunulmuştur. Bununla birlikte araştırma ve veri toplama araçlarının içeriğinin Türkiye Cumhuriyeti

Anayasası'na, taraf olunan uluslararası anlaşma ve sözleşmelere, yürürlükteki mevzuata ve Türk millî eğitiminin amaçlarına uygun olmaması; araştırmanın eğitim ve öğretimle ilişkili bulunmaması; veri toplama araçlarının araştırmanın amacına, konusuna veya uygulanacağı grubun seviyesine uygun hazırlanmaması da ret gerekçeleri arasında yer almaktadır. Katılımcıların kişilik hakları, millî ve manevi değerler, toplumsal hassasiyetler ve reklam unsurları bakımından uygun bulunmayan içeriklere ilişkin retler de değerlendirme sürecinin yalnızca belge ve biçim yönünden değil, içerik yönünden de yürütüldüğünü ortaya koymaktadır.

4. SONUÇ

Bu raporda, 19.08.2025-31.08.2026 tarihleri arasında Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi'ne yapılan başvurular; başvuru dönemi, başvuru şekli, niteliği ve durumu ile araştırmaların konu alanları, örneklem/çalışma grupları, uygulanacağı kurum türleri ve ret gerekçeleri bakımından incelenmiştir. Analizler, sistemin yalnızca başvuru ve değerlendirme işlemlerinin yürütüldüğü bir platform olmadığını; Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde gerçekleştirilmek istenen araştırmaların kapsamını, yöneldiği alanları ortaya koyan kurumsal veri kaynağı niteliği taşıdığını göstermektedir. Bu bakımdan sistemde biriken verilerin belirli aralıklarla analiz edilmesi, hem araştırma uygulama izin sürecinin geliştirilmesine hem de eğitim araştırmalarındaki eğilimlerin izlenmesine katkı sağlamaktadır.

Raporlama döneminde yapılan başvuruların aylara göre dengeli dağılmadığı, özellikle Ekim-Aralık 2025 döneminde belirgin biçimde yoğunlaştığı görülmüştür. Bu yoğunluğun büyük ölçüde TÜBİTAK öğrenci araştırma projeleri yarışmaları ve bilim fuarlarına yönelik başvurulardan kaynaklandığı belirlenmiştir. Nitekim başvuruların yaklaşık yarısının bu programlar kapsamında yapılmış olması, zorunlu eğitime devam eden öğrencilerin bilimsel araştırma ve proje üretme süreçlerine yoğun katılımını göstermesi bakımından önemlidir. Bununla birlikte belirli programların başvuru takvimlerine bağlı olarak kısa dönemlerde oluşan yoğunluk, değerlendirme birimlerinin iş yükünün yıl içinde önemli ölçüde değişmesine neden olmaktadır. Bu nedenle başvuru takvimlerinin Sistem yetkililerince önceden izlenmesi ve yoğun dönemlerde Sistem'de değerlendirici olarak yetkilendirilen personelin görev dağılımı ile iş yükünün planlanması, sürecin daha etkin yürütülmesine katkı sağlayacaktır.

Başvuruların niteliklerine göre dağılımında öğrenci araştırma projelerinin yanı sıra yüksek lisans ve doktora tezleri, makale ve bildiriler ile farklı araştırma ve proje türlerinin önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Bu çeşitlilik, Bakanlığa bağlı okul ve kurumların farklı düzeylerdeki bilimsel çalışmalar için geniş bir uygulama alanı oluşturduğunu göstermektedir. Başvuruların yaklaşık dörtte üçünün onaylanmış olması, araştırmaların büyük bölümünün gerekli koşulları sağlayarak uygulama aşamasına geçebildiğine işaret etmektedir. Bununla birlikte onay oranlarının başvuru niteliklerine göre farklılaşması; özellikle öğrenci projeleri/araştırmaları, lisans bitirme çalışmaları ve proje niteliğindeki başvurularda araştırma planlama, yöntem ve belge hazırlama süreçlerinin daha fazla desteklenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Konu ve alt konu analizleri, araştırmacıların öncelikle öğrenme ve öğretme süreçlerine, bireylerin bilişsel ve duyuşsal özelliklerine, teknoloji kullanımına, öğretim yöntem ve tekniklerine, okuryazarlık becerilerine ve çocuk/öğrenci psikolojisine yöneldiğini göstermiştir.

Öğrenme-öğretme yaklaşım ve stratejileri kapsamında etkin öğrenme, araştırma-inceleme, proje tabanlı öğrenme, bilgisayar destekli öğretim ve yapılandırmacı öğrenmenin; üst düzey düşünme becerileri kapsamında ise problem çözme ve karar verme, yaratıcı düşünme ve eleştirel düşünmenin öne çıkması, araştırmacıların öğrenciyi merkeze alan ve beceri gelişimini önceleyen eğitim yaklaşımlarına ilgi gösterdiklerini ortaya koymaktadır. Eğitsel oyun ve oyunlaştırmanın öğretim yöntemleri içinde, dijital, çevre ve alan okuryazarlıklarının ise okuryazarlık becerileri içinde belirgin bir ağırlığa sahip olması da bu yönelimi desteklemektedir. Söz konusu eğilimlerin Bakanlığın güncel politika ve programlarıyla genel olarak uyumlu olduğu değerlendirilmektedir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde kavramsal ve alan becerilerinin yanı sıra sosyal-duygusal öğrenme becerileri, okuryazarlık becerileri ve eğilimler programlar arası bileşenler olarak ele alınmakta; öğrenci profili yetkin ve erdemli insan anlayışı üzerine kurulmaktadır. Araştırmalarda öğrenme-öğretme süreçleri, üst düzey düşünme becerileri, bilişsel ve duyuşsal özellikler, okuryazarlıklar ve değerler eğitiminin öne çıkması; araştırma gündemi ile öğretim programlarının temel yaklaşımı arasında önemli bir paralellik bulunduğunu göstermektedir. Bulgular, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin temel bileşenlerinin eğitim ortamlarında yürütülen araştırmalara da yansıdığını; öğrenme-öğretme süreçleri, beceriler, okuryazarlık ve değerler alanlarında sahadan elde edilen verilere dayalı bilgi üretildiğini göstermektedir.

Teknoloji konulu araştırmalarda yapay zekâ ve teknoloji destekli öğrenmenin belirgin biçimde öne çıkması, eğitimde dijital dönüşümün araştırma gündemine yansıdığını göstermektedir. Bu yönelim, Bakanlığın Eğitimde Yapay Zekâ Politika Belgesi ve Eylem Planı (2025–2029)'nda benimsenen yapay zekâ teknolojilerinin eğitimde etkin, etik ve kapsayıcı biçimde kullanılmasına yönelik politika yaklaşımıyla örtüşmektedir. Bakanlığın yapay zekâyâ ilişkin politika ve etik düzenlemelerinde güvenli, etik ve sorumlu kullanım, veri güvenliği, kişisel verilerin korunması ve insan denetiminin sürdürülmesi özellikle vurgulanmaktadır. Bu çerçevede gelecekte yürütülecek araştırmalarda söz konusu hususların yanı sıra yapay zekâ uygulamalarının pedagojik etkililiği, öğretmen yeterlikleri, ölçme ve değerlendirme süreçlerine etkisi, akademik dürüstlük ve öğrencilerin gelişim özelliklerine uygunluğu gibi boyutların incelenmesi, bu alandaki bilgi birikiminin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Çocuk/öğrenci psikolojisi kapsamında psikolojik iyi oluş, duygu düzenleme, davranış sorunları, sosyal kabul ve psikolojik dayanıklılığın; bilişsel ve duyuşsal özellikler kapsamında farkındalık, algı, tutum ve motivasyonun; bağımlılık alanında ise dijital/internet/teknoloji, sosyal medya ve çevrim içi oyun bağımlılığının öne çıkması, öğrencilerin psikolojik ve sosyal gelişimlerinin araştırmacıların gündeminde önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir. Raporun öğrenme-öğretme süreçleri ve düşünme becerilerine ilişkin diğer bulgularıyla birlikte değerlendirildiğinde, araştırmalarda öğrencilerin akademik, psikolojik ve sosyal gelişimlerinin farklı yönleriyle ele alındığı anlaşılmaktadır. Bu yönelim, On İkinci Kalkınma Planı'nın "Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum" yaklaşımı ve Türkiye Yüzyılı Maarif

Modeli'nin bütüncül öğrenci profiliyle uyumludur. Gelecekte yürütülecek araştırmalarda ise psikolojik iyi oluş ve dijital bağımlılığın akran ilişkileri, zorbalık, okul aidiyeti ve güvenli okul iklimiyle ilişkisinin incelenmesi; bu alanlarda geliştirilen koruyucu ve önleyici uygulamaların etkililiğinin değerlendirilmesi önerilmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı; eğitimde erişim ve fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi, öğretmenlerimizin mesleki ve kişisel gelişimlerine çok boyutlu destek sağlanması, beceri ve süreç odaklı ölçme ve değerlendirme mekanizmasının geliştirilmesi, öğretim programlarının çağın ihtiyaçlarına cevap verecek ve geleneksel kültürümüzü ihtiva edecek şekilde sürekli güncellenmesi, uluslararası ve yurt dışı eğitim iş birliklerinin sağlanması ve mesleki eğitimin güçlendirilmesi gibi alanları öncelikli olarak ele almaktadır. Araştırma bulguları; öğrenme-öğretme süreçleri, teknoloji ve beceriler bakımından araştırma konuları ile bu öncelikler arasında genel bir uyum bulunduğunu göstermektedir. Bununla birlikte öğretmen yetiştirme ve geliştirme, ölçme ve değerlendirme, eğitim yönetimi, mesleki ve teknik eğitim, yaygın eğitim ve değişim programları konularındaki araştırmaların diğer konu alanlarına göre daha sınırlı kaldığı görülmektedir. Bu dağılım, araştırma ilgisinin belirli konularda yoğunlaştığını göstermekte ve politika öncelikleri doğrultusunda daha sınırlı çalışılan alanlardaki araştırmaların çeşitlendirilmesinin yararlı olabileceğini düşündürmektedir. Bu kapsamda öğretmenlerin mesleki gelişimi, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin uygulama süreci, beceri ve süreç odaklı ölçme ve değerlendirme, okul liderliği, eğitimde fırsat eşitliği, mesleki eğitimin iş gücü piyasasıyla ilişkisi, hayat boyu öğrenme ve uluslararası eğitim iş birlikleri gelecekteki araştırmalarda ele alınabilecek çalışma alanları arasında değerlendirilebilir.

Örneklem/çalışma gruplarına ilişkin bulgular, araştırmaların büyük ölçüde öğrencilerle yürütüldüğünü; öğretmen, veli, okul yöneticisi ve diğer eğitim paydaşlarının ise araştırmalarda daha sınırlı temsil edildiğini göstermektedir. Benzer biçimde araştırma uygulamalarının neredeyse tamamının okul ve kurumlarda gerçekleştirildiği, il ve ilçe millî eğitim müdürlükleri ile Bakanlık merkez ve yurt dışı teşkilatında yürütülen uygulamaların oldukça sınırlı kaldığı görülmektedir. Bu dağılım, araştırmaların ağırlıklı olarak öğrenci ve okul merkezli bir yapı sergilediğine işaret etmektedir. Eğitim süreçlerinin farklı paydaşların deneyim ve görüşlerinden yararlanılarak incelenmesi bakımından öğrenci, öğretmen, veli ve okul yöneticisi verilerini birlikte ele alan araştırmaların çeşitlendirilmesi yararlı olabilir. Ayrıca il ve ilçe millî eğitim müdürlükleri ile Bakanlık merkez teşkilatındaki politika ve uygulama süreçlerinin daha fazla araştırmaya konu edilmesi, eğitim sisteminin farklı düzeylerine ilişkin bilgi birikimine katkı sağlayabilir. Gelecekteki araştırmaların farklı okul türlerini, bölgeleri ve sosyoekonomik koşulları dikkate alacak biçimde tasarlanması da eğitimde erişim ve fırsat eşitliğinin farklı boyutlarının incelenmesine yardımcı olacaktır.

Ret gerekçeleri, başvuruların reddedilmesinde araştırma konusundan çok belge eksikliklerinin, sistemde beyan edilen bilgiler ile yüklenen belgeler arasındaki uyumsuzlukların ve araştırma uygulama sürecinin yeterli açıklıkta ortaya konulmamasının

belirleyici olduğunu göstermektedir. Katılım ve onam formlarının, taahhütnamenin, etik kurul belgesinin ve gerekli izinlerin eksik ya da uygun olmayan biçimde sunulması; uygulama süresi, örneklem/çalışma grubu, veri toplama süreci, araştırma modeli ve veri analizine ilişkin bilgilerin yeterince açıklanmaması ile veri toplama araçlarının eksik veya uyumsuz yüklenmesi öne çıkan sorunlardır. Bununla birlikte araştırmanın ve veri toplama araçlarının ilgili mevzuata, Türk millî eğitiminin amaçlarına, katılımcıların kişilik haklarına, millî ve manevi değerlere ve toplumsal hassasiyetlere uygun olmaması da ret gerekçeleri arasında yer almaktadır. Ayrıca araştırmanın eğitim ve öğretimle ilişkili bulunmaması ile veri toplama araçlarının araştırmanın amacına, konusuna veya uygulanacağı grubun seviyesine uygun hazırlanmaması, başvuruların içerik yönünden reddedilmesine neden olabilmektedir. İncelenen ret gerekçelerinin Araştırma Uygulama İzni Başvuru Değerlendirme Kriterlerinde belirtilen hususlarla birebir örtüşmesi, başvuru öncesinde Yönerge ve Kılavuzun ayrıntılı biçimde incelenmesinin önemini ortaya koymaktadır. Araştırmacıların başvurularını hazırlarken Kılavuz'da yer alan Araştırma Uygulama İzni Başvuru Değerlendirme Kriterlerini esas almaları; sistemde bulunan "Başvuru Adımları" belgesini takip etmeleri ve sistemin giriş sayfasında sunulan örnek belgelerden yararlanmaları, başvurularda karşılaşılan eksiklik ve uyumsuzlukların azaltılmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının resmî internet sitesindeki Araştırma Uygulama İzinleri sayfası ile sıkça sorulan sorular bölümünün başvuru öncesinde incelenmesi yararlı olacaktır. Bakanlık açısından ise mevcut bilgilendirme belgelerinin sistemin ilgili aşamalarında daha görünür hâle getirilmesi ve araştırmacıların ihtiyaçları doğrultusunda güncel tutulması, başvuru sürecinin daha sağlıklı yürütülmesini destekleyecektir. Sistemde başvuru niteliğine göre zorunlu belgelerin gösterilmesi ve bu belgeler yüklenmeden sonraki aşamaya geçilememesi hâlihazırda önemli bir kontrol mekanizması oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra, ret sonrasında mevcut başvuru bilgilerinden yararlanılarak yeni başvuru oluşturulabilmesi, araştırmacıların eksikliklerini gidererek süreci yeniden başlatmalarını kolaylaştırmaktadır.

Sonuç olarak araştırma uygulama izni başvuruları, eğitim alanındaki araştırma eğiliminin öğrenme-öğretme süreçleri, öğrenci gelişimi, teknoloji, beceriler ve değerler çevresinde yoğunlaştığını ve bu yönelimin Bakanlığın güncel eğitim politikalarıyla genel olarak örtüştüğünü ortaya koymaktadır. Bu araştırma birikiminin politika geliştirme süreçlerine katkısının güçlendirilmesi açısından, eğitim uygulamalarının ve programlarının etkililiğini inceleyen program değerlendirme ve uygulama araştırmaları ile değişimi zaman içinde izleyen boylamsal araştırmaların artırılması önem taşımaktadır. Araştırma sonuçlarının başvuru özellikleri, örneklem/çalışma grubu, uygulama yapılan kurum türü ve araştırma konuları bakımından düzenli olarak izlenmesi; Bakanlığın ihtiyaç duyduğu araştırma alanlarının araştırmacılarla paylaşılması ve tamamlanan araştırmalardan elde edilen bulguların karar alma süreçlerinde değerlendirilebileceği mekanizmaların oluşturulması önemlidir. Böylece Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi, uygulama izni süreçlerinin yönetilmesinin ötesinde, eğitim araştırmaları ile politika ve uygulama arasındaki ilişkinin güçlendirilmesine katkı sağlayan kurumsal bir bilgi altyapısı olarak değerlendirilmesi mümkün olabilecektir.

5. YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). *Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sistemi*. <https://arastirmaizinleri.meb.gov.tr/>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). *Millî Eğitim Bakanlığı 2024–2028 Stratejik Planı*. https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2024_02/15134952_meb_20242028_stratejik_plani_14022024.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). *Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni*. <https://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=1945>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2025). *Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Kılavuzu*. *Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı*. <https://meb.ai/gfMsps>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2025). *Araştırma Uygulama İzinleri Yönergesi*. *Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı*. <https://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/2275.pdf>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2025). *Eğitimde Yapay Zekâ Politika Belgesi ve Eylem Planı (2025–2029)*. https://yegitek.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2025_06/17092340_egitimdeyapayzekapolitikabelgesiveeylemplani202520291.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2026). *Eğitimde Yapay Zekâ Uygulamaları Etik Kılavuzu*. https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2026_01/09152326_egitimdeyapayzekauygulamalari_etik_kilavuzu.pdf
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. (2025). *Araştırma Uygulama İzinleri*. <https://ttkb.meb.gov.tr/www/arastirma-uygulama-izinleri/icerik/874>
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. (2025). *Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru Sistemi*. https://arastirmaizinleri.meb.gov.tr/evrak/basvuru_sistemi.pdf
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. (2025). *Sık Sorulan Sorular (SSS)*. <https://ttkb.meb.gov.tr/www/ss.php?DIL=tr>
- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. (2023). *On İkinci Kalkınma Planı (2024–2028)*. https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/12/On-Ikinci-Kalkinma-Plani_2024-2028_11122023.pdf

6. EKLER

Ek 1: Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Sisteminde Yer Alan Konu ve Alt (İlişkili) Konu Alanları

AİLE	ÖĞRENME-ÖĞRETME MODEL/YAKLAŞIMLARI/STRATEJİLERİ
Aile Katılımı	Aktif (Etkin) Öğrenme
Eğitim Durumu	Araştırma İnceleme
Okul-Aile Birlikleri	Basamaklı Öğretim
Parçalanmış Aile	Beyin Temelli Öğrenme
Sosyoekonomik Düzey	Bilgisayar Destekli Öğretim
BAĞIMLILIK	Bireyselleştirilmiş Öğretim
Dijital/Çevrim İçi Oyun Bağımlılığı	Buluş Yoluyla Öğretim
Dijital/İnternet/Teknoloji Bağımlılığı	Bütünleştirici Öğrenme
Kişiler Arası Bağımlılık	Çoklu Zekâ
Madde Bağımlılığı	Derin Öğrenme
Sosyal Medya Bağımlılığı	Etkili Öğretim
Telefon Bağımlılığı	İş Birlikli (Kuşak) Öğrenme
Televizyon Bağımlılığı	Karma Öğrenme
BİLİŞSEL VE DUYUŞSAL ÖZELLİKLER	Kuantum Öğrenme
Algı	Okulda Öğrenme
Alışkanlık	Öğretim Durumları
Başarı	Programlı Öğretim
Benlik	Proje Tabanlı Öğrenme
Doyum	Sunuş Yoluyla Öğretim
Duyarlılık	Tam Öğrenme
Eğilim	Tasarım Odaklı
Empati	Temel Öğretim
Farkındalık	Yapılandırmacı Öğrenme
Gönüllülük	5-E Öğretim
Görüş	ÖĞRETİM PROGRAMI VE DERS KİTAPLARI
Güven	Ders Kitaplarının İncelenmesi/Değerlendirilmesi
Hazırbulunuşluk	Öğretim Programının İncelenmesi/Değerlendirilmesi
İlgi	Program Geliştirme
İnanç	ÖĞRETİM YÖNTEM/TEKNİKLERİ
Kaygı	Akran Öğretimi
Merak	Altı Şapkalı Düşünme
Motivasyon	Anlatma

BİLİŞSEL VE DUYUŞSAL ÖZELLİKLER	ÖĞRETİM YÖNTEM/TEKNİKLERİ
Öz Denetim	Balık Kılıcı
Öz Düzenleme	Benzetim
Saygı	Beyin Fırtınası
Sorumluluk	Bilişsel Çıraklık
Tutum	Bireysel Çalışma
Tükenmişlik	Deney
Uyum	Drama
Yeterlilik	Eğitsel Gezi
ÇOCUK VE İNSAN HAKLARI	Eğitsel Oyun
Çocuk Hakları Eğitimi	Görüşme
Çocuk Hakları Sözleşmesi	Görüş Geliştirme
Göç/Göçmen Öğrenciler	Gösteri
İstismar	Gösterip Yaptırma
Şiddet	Gözlem
Zorbalık	Grupla Öğretim
ÇOCUK/ÖĞRENCİ PSİKOLOJİSİ	İstasyon
Aleksitimi (Duygu Körlüğü)	Konuşma Halkası
Anksiyete	Mikro Öğretim
Çatışma Çözme	Modüler Öğretim
Davranış Sorunları	Müze Eğitimi
Depresyon	Oyunlaştırma
Duygu Düzenleme	Ödev
İlişki Yönetimi	Örnek Olay
Psikolojik Dayanıklılık	Problem Çözme
Psikolojik İyi Oluş	Rol Yapma
Sosyal Kabul	Sergi
DEĞİŞİM PROGRAMLARI	Soru-Cevap
Yurt Dışı Değişim Programları	Tartışma
Yurt İçi Değişim Programları	Vaka Çalışması
EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ	ÖĞRETMEN YETİŞTİRME VE GELİŞTİRME
Afet Yönetimi	Adaylık ve Uyum Eğitimi
Devamsızlık	Kariyer Geliştirme ve Ödüllendirme
Eğitim Denetimi	Öğretmenliğe Yönelik Hizmet Öncesi Eğitim
Eğitim Ekonomisi	Öğretmenlik Mesleğine Adayların Seçimi ve İstihdamı
Eğitim Politikaları	Öğretmenlik Mesleğinin Statüsü
Eğitim Yönetimi	Sürekli Mesleki Gelişim

EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
Eğitim Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar	Alternatif/Tamamlayıcı Ölçme ve Değerlendirme Araçları
Girişimcilik	Geleneksel Ölçme ve Değerlendirme Araçları
Hesap Verebilirlik	Merkezî Sınavlar (ABİDE, LGS, YKS vb.)
İnsan Kaynakları Yönetimi ve Gelişimi	Ortak Sınavlar
Karşılaştırmalı Eğitim	Uluslararası Sınavlar/Araştırmalar (PISA, TIMSS vb.)
Kaynak Yönetimi	ÖZEL EĞİTİM
Kriz Yönetimi	Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı
Liderlik	Dikkat Eksikliği
Mevzuat/Hukuk	Disleksi
Okul Terki	Down Sendromu
Örgüt Kültürü, İklimi ve Sağlığı	Duygu ve Davranış Bozukluğu
Risk Yönetimi	Gelişim Yetersizliği
Üretkenlik	Görme Engelliler
ETİK (AHLAK)	Hiperaktivite
Ahlaki Gelişim Materyalleri ve Aktiviteleri	İki Kere Farklılık
Akademik Etik	İşitme Engelliler
Çocukların Ahlaki Gelişimi	Kaynaştırma/Bütünleştirme Sınıfları
Değerler Eğitimi	Otizm
Karakter Eğitimi	Öğrenme Güçlüğü
Meslek Etiği	Özel Eğitim Kurumları
İLETİŞİM BECERİLERİ	Özel Gereksinimli Öğrenciler
Ana Dili Becerileri	Özel Yetenekli Öğrenciler
Beden Dili	Üstün Zekâlı Öğrenciler
Diksiyon	Zihinsel Engelliler
Etkin Dinleme	Zihin Yetersizliği
Müzakere Etme	ÖZEL ÖĞRETİM
Retorik	Özel Öğretim Kurumları
Yabancı Dil Becerileri	Özel Öğretim Programları
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM	Özel Öğretim Yaklaşımları
Çıracılık Eğitimi	SAĞLIK
İşletmelerde Staj	Akıl Sağlığı
Mesleki Eğitim Kursları	Beslenme
Mesleki Eğitim Merkezi	Cinsel Eğitim
Mesleki Eğitim Modeli	Fiziksel Aktivite/Spor
Mesleki ve Teknik Eğitimde Sorunlar	Hijyen/Temizlik
Mesleki ve Teknik Eğitim Politikaları	Sağlık Eğitimi
Yaygın Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezleri	Salgın

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM	TEKNOLOJİ
Alan Eğitimleri/Etkinlikleri (Matematik/Fen/ Beden Eğitimi vb.)	Ağ Stratejileri
Bilinçli Farkındalık	Artırılmış Gerçeklik
Çocukların Bağlanma Stilleri	Çevrim İçi Eğitim
Erken Çocukluk	Eğitim Bilişim Sistemleri (EBA, ÖBA, MEBBİS, DYS vb.)
Mahremiyet Eğitimi	E-Öğrenme
Montessori Eğitimi	Hibrit (Karma) Eğitim
Okul Öncesi Eğitim Materyalleri ve Araçları	Sanal Ekipler
Okul Öncesi Eğitim Ortamları	Sanal Gerçeklik
Okul Öncesi Eğitim Programı	Siber Güvenlik Tehditleri
Okuma-Yazmaya Hazırlık Programları	Sosyal Medya Kullanımı
Oyun Tabanlı Öğrenme	Teknoloji Destekli Öğrenme
Reggio Emilia Yaklaşımı	Uzaktan Eğitim
Yaratıcılık Eğitim Programı	Veri Bilimi
Waldorf Eğitimi	Veri Güvenliği
OKURYAZARLIK BECERİLERİ	Yapay Zekâ
Alan Okuryazarlığı (Felsefe, Fen, Matematik vb.)	Web Destekli Öğretim
Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı	ÜST DÜZEY DÜŞÜNME BECERİLERİ
Bilim Okuryazarlığı	Analitik Düşünme
Çevre Okuryazarlığı	Bilimsel Süreç Becerileri
Dijital Okuryazarlık	Eleştirel Düşünme
Finansal Okuryazarlık	Problem Çözme ve Karar Verme
Görsel Okuryazarlık	Üst Biliş
İklim Okuryazarlığı	Yansıtıcı Düşünme
Kültür Okuryazarlığı	Yaratıcı ve Yenilikçi Düşünme
Medya Okuryazarlığı	YAYGIN EĞİTİM
Öğretim Programı Okuryazarlığı	Açık Öğretim
Sağlık Okuryazarlığı	Hayat Boyu Öğrenme Kültürü
Sanat Okuryazarlığı	Yaygın Eğitim Kurumları
Vatandaşlık Okuryazarlığı	Yetişkin Eğitimi
Veri Okuryazarlığı	

Ek 2: Araştırma Uygulama İzni Başvuru Değerlendirme Kriterleri

1. Araştırma ve veri toplama araçlarının (anket, görüşme-gözlem formları) içeriği Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, taraf olunan uluslararası anlaşmalar ve sözleşmeler başta olmak üzere, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile yürürlükte olan tüm yasal düzenlemeler ve Türk millî eğitiminin genel ve özel amaçlarına uygun olacak şekilde hazırlanmıştır.
2. Araştırmacının kişisel bilgileri (adres, telefon, e-posta) belirtilmiştir.
3. Araştırmacının başvuru bilgileri (başvurunun yapıldığı ülke, başvuru şekli, başvuran ünvanı, meslek, çalıştığı kurum, bağlı olduğu kurum) belirtilmiştir.
4. Başvuru şekli kamu kurum/kuruluşu ya da sivil toplum kuruluşu temsilcileri ise kurum/kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları adı, sorumlu kişinin ünvanı belirtilmiş ve "İlgili Araştırmayı Yürüteceğine Dair İmzalı İzin Belgesi" yüklenmiştir. Başvuru şekli millî eğitim müdürlüklerine bağlı birim temsilcileri ise "Araştırma Yürütülen Birimdeki En Üst Makamdan Alınan Olur" belgesi sisteme yüklenmiştir.
5. Araştırmacı öğrenci ise "Tez Önerisi" ve tez önerisinin onaylandığına dair "Enstitü Yönetim Kurulu Kararı/Resmî Yazı/Belge" yüklenmiştir.
6. Araştırmacı öğrenci değil ise "Araştırma/Proje Bilgileri" adlı belge yüklenmiştir. "Araştırma/Proje Bilgileri" adlı belgede olması gereken içerikler yer almıştır.
7. "Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma Uygulama İzni Başvuru Taahhütnamesi" imzalı hâli yüklenmiştir.
8. "Yetkili Etik Kuruldan Alınan Onay Belgesi" yüklenmiştir.
9. Alan yazınında daha önce kullanılmış veri toplama aracı tercih ediliyorsa "Veri Toplama Aracı Kullanım İzni" yüklenmiştir. Aracın kullanımına ilişkin izin gerekli değil ise araştırmacı açıklama yapmış, aracın geliştiricisine ve kaynağına yer vermiştir.
10. Araştırma uygulama izni başvurularında yabancı dilde hazırlanan belgeler için sisteme belgelerin asılları, Türkçe tercümeleri, "Tercüme Doğruluk Beyanı" yüklenmiştir.
11. "Ayrıntılı Bilgilendirme ve Gönüllü Katılım Formu" yüklenmiştir. Örneklemdaki/Çalışma grubundaki kişilerin reşit olmamaları durumunda "Veli Onam Formu" yüklenmiştir. Araştırmada ses veya görüntü kaydı alınacaksa ses veya görüntü kaydına dair bilgilere öneride ya da "Araştırma/Proje Bilgileri" adlı belgede yer verilmiştir. Ses görüntü kaydı onamına, "Ayrıntılı Bilgilendirme ve Gönüllü Katılım Formu" veya "Veli Onam Formu"nda yer verilmiş ya da ayrı belge olarak sunulmuştur.
12. Araştırmanın içeriği (başlığı) eğitim ve öğretim ile ilişkilidir. Başvuru "Araştırma Uygulama İzinleri Yönergesi" kapsamındadır.
13. Araştırmanın amacı eğitim ve öğretim ile ilişkilidir.

14. Araştırmanın problem durumu eğitim ve öğretim ile ilişkilidir.
15. Araştırmanın önemi eğitim ve öğretim ile ilişkilidir.
16. Araştırmanın modeli/deseni belirtilmiştir.
17. Araştırmanın örneklem/çalışma grubu belirtilmiştir. Sistemde yapılan seçimler ile Tez Önerisi ya da Araştırma/Proje Bilgileri adlı belgede belirtilen örneklem/çalışma grubuna ilişkin bilgiler uyusmaktadır. Araştırma kapsamında yer alan illerin hangi kriterlere göre seçildiğine ve örneklem büyüklüğüne ilişkin bilimsel bir açıklamaya yer verilmiştir. Araştırma kapsamında uygulama yapılacak örneklem/çalışma grubuna ilişkin sistem üzerinden seçilen uygulama yapılacak birim doğrudur.
18. Araştırmanın örnekleme/çalışma grubu ekonomik, ulaşılabilir ve uygulanabilir şekilde belirlenmiştir.
19. Veri toplama sürecine ilişkin bilgi verilmiştir.
20. Veri toplama aracı/araçlarının başlıkları ile sisteme yüklenen araç/araçlar aynıdır. Veri toplama araçlarının tamamı (anket, görüşme formu vb.) yüklenmiştir.
21. Veri toplama aracı/araçları araştırmanın amacına ve konusuna uygun şekilde belirlenmiştir.
22. Veri toplama aracı/araçlarındaki maddeler açık ve anlaşılır şekilde oluşturulmuştur.
23. Veri toplama aracı/araçlarındaki maddeler uygulama yapacağı grubun seviyesine uygun olarak hazırlanmıştır.
24. Veri analizine ilişkin bilgiye yer verilmiştir.
25. Kaynakça yer almaktadır.
26. Uygulama süresine ilişkin bilgiye yer verilmiştir.
27. Araştırmada katılımcıların kişilik haklarını, kurum ve kuruluşlarının haklarını ihlal eder nitelikte unsur(lar)a yer verilmemiştir.
28. İçerikteki unsurlarda millî ve manevî değerler, toplumsal hassasiyetler göz önünde bulundurulmuştur.
29. Araştırma kapsamında uygulama yapılacak örneklem/çalışma grubunun bizzat göreceği belgelerde (formlar, veri toplama araçları) veya araştırmanın başlığında herhangi bir kişi, kurum, ürün, organizasyon lehine veya aleyhine reklam unsuru yer almamaktadır.
30. Aynı araştırma ile ilgili mükerrer (tekrar eden) başvuru yapılmamıştır. Aynı araştırma kapsamında uygulama açısından bir farklılık gerekmedikçe yeni bir başvuru izninde bulunulmamıştır.

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TALİM VE TERBİYE KURULU
BAŞKANLIĞI

 ttkb.meb.gov.tr
 ttkb@meb.gov.tr
 [@meb_ttkb](https://twitter.com/meb_ttkb)
 Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
 [@meb_ttkb](https://www.facebook.com/meb_ttkb)
 Serhat Mah. 1290. Sokak No. 8/B 06374 Yenimahalle/Ankara, Türkiye
 0 (312) 413 43 00